

PUNCOVÝ ÚRAD SR
Bratislava

Výročná správa

a verejný odpočet činnosti Puncového úradu SR

za rok 2005

Marec 2006

Identifikácia úradu

Puncovníctvo a skúšanie drahých kovov sa vyvíjalo celé stáročia. Exaktne určiť rok jeho vzniku, dokonca ani desaťročie, sa historikom nepodarilo. História puncovníctva ide ruka v ruku s rozvojom klenotníckej výroby a razbou mincí. Obidva tieto odbory sa už stáročia vzájomne ovplyvňujú.

Počiatky puncovníctva na Slovensku začínajú za vlády prvého uhorského kráľa sv. Štefana, ktorý mal snahu pritiahnúť do krajiny čo najviac remeselníkov, ktorí priniesli rôzne zvyklosti a odborné poznatky. Za vlády jeho nasledovníkov Arpádovcov a Anjouovcov (1300-1342) prichádzali zlatníci z Talianska a Francúzska, neskôr zlatníci nemeckého pôvodu.

Od 15. storočia sa objavujú na výrobkoch z drahých kovov rôzne vyrazené značky, ktorými výrobca deklaroval svoje meno, čas a miesto výroby. Častejšie však značky potvrdzovali udanú rýdzosť predmetu z drahého kovu. Na území Slovenska a celého Uhorska najstaršie písomné údaje o označení zlatníckych predmetov sa nachádzajú v právnej knihe Spišských Sasov z roku 1370. Najstarší predpis, ktorý ukladá označiť predmet vedľa poznávacej značky aj znamienkom cechu (signum commune ceche) vydal uhorský kráľ Vladislav II. v roku 1504. Od 16. storočia sa už zlatnícke výrobky všeobecne označovali v cechoch a jednotná bola povinnosť cechových majstrov skúšať výrobky a označovať ich majstrovskými značkami. V 18. storočí sa začal označovať zlatý a strieborný tovar úradným puncom. Puncovanie vykonávali spoločne cechy a mincovne. Začiatkom 19. storočia sa prijali opatrenia proti nekalej manipulácii s drahými kovmi a zaviedlo sa úradné puncovanie.

Prvý Puncový úrad v stredoeurópskom priestore bol zriadený v roku 1783 vo Viedni, ktorý bol ale v roku 1790 zrušený. V roku 1806 vydal František II. manifest, ktorým bol zriadený Hlavný puncový úrad vo Viedni a puncové úrady v Prahe a v Brne. Puncovým zákonom z roku 1866 boli upravené predpisy a vydané nové puncové značky. Po rakúsko-uhorskom vyrovnaní v r.1867 puncovníctvo v Budapešti bola povýšená na Hlavný puncový úrad pre Uhorsko a skúšanie a puncovanie na Slovensku zabezpečovali filiálky v Bratislave, Košiciach, Levoči, Novej Bani, Prešove a Banskej Štiavnici. Puncovalo sa rakúskymi značkami z roku 1866. Po rozpade Rakúsko-Uhorskej monarchie a vzniku ČSR v roku 1918 puncové značky a puncový zákon zostal v platnosti do roku 1920. Vyhláškou MF č. 596/1920 Zb. boli stanovené nové úradné značky pre zlatý a strieborný tovar z drahých kovov a Bratislavský úrad bol podľa zákona z roku 1919 podriadený Puncovému úradu v Prahe. Puncový úrad Praha mal ešte podriadenú expozitúru v Košiciach. Od roku 1932 sa zverilo skúšanie striebra firme Sandrik v Dolných Hámroch a ďalšej expozitúre v Banskej Štiavnici. Táto expozitúra vyvíjala svoju činnosť pri Štátnom banskom riaditeľstve až do jej zrušenia v roku 1940. Po zániku ČSR celá činnosť puncovej služby sa sústredila v Puncovom úrade v Bratislave. Podľa zákona č. 115/1940 Zb. z. zriaďuje sa v Bratislave riaditeľstvo ciachovej a puncovej služby, ktorému Puncový úrad podliehal. Vrchný dozor malo Ministerstvo dopravy a verejných prác. Po oslobodení ostalo organizačné riešenie bez zmeny, zmena nastala v roku 1955 vyhláškou MF č. 123/1955 Zb. o štátnej službe pre drahé kovy. Puncový úrad v Bratislave je jediným pracoviskom na Slovensku a je podriadený Puncovému úradu v Prahe. Vyhláškou č. 93/1962 sa stanovili úradné značky drahých kovov a znamienka štátnych skúšobní. Upravila sa činnosť a pôsobnosť štátnej služby pre drahé kovy.

Uznesením vlády SR č. 347/1969 Zb. bola ustanovená Štátna skúšobňa pre drahé kovy v Bratislave ako samostatný orgán s územnou pôsobnosťou pre SSR. V roku 1970 zriaďuje pobočku v Trenčíne. Ďalšia pobočka je zriadená v roku 1972 v Košiciach.

Po zamatovej revolúcii sa v nových politických pomeroch Štátna skúšobňa pre drahé kovy na Slovensku po rozpade ČSFR zákonom NR SR č. 125/1993 Z.z. vrátila k pôvodnému historickému

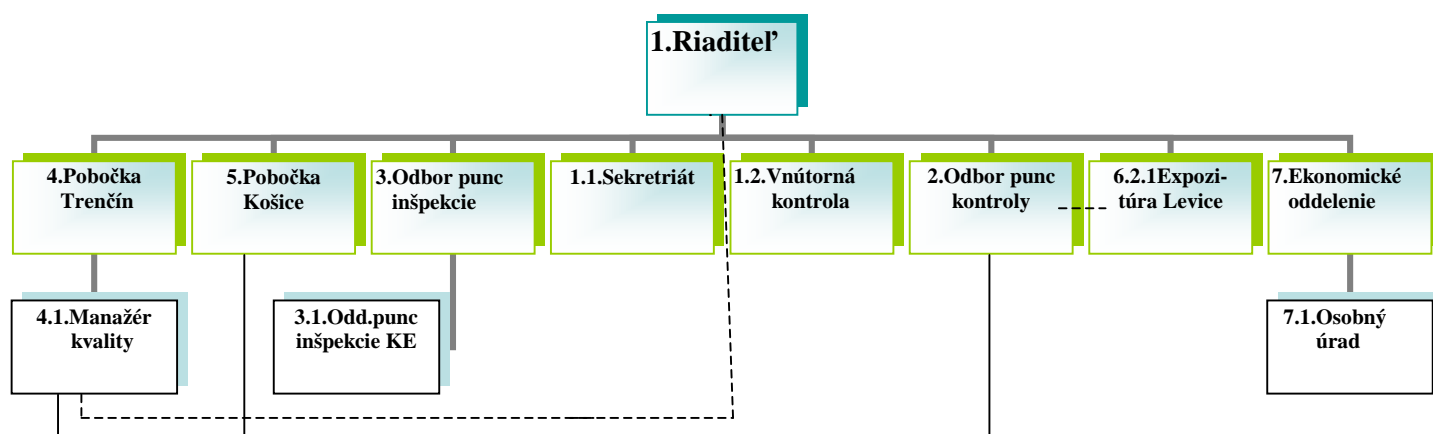
názvu „**Puncový úrad SR** so sídlom v Bratislave“ a činnosť úradu upravuje puncový zákon č. 539/1992 Zb., ktorý bol posledným Federálnym zákonom pred rozpadom Československej federácie. Puncovému úradu sú podriadené 2 pobočky v Trenčíne a v Košiciach a expozitúra v Leviciach, ktorá bola zriadená 1. septembra 1992 už po zmene politických pomerov.

Dňa 1. marca 2004 nadobudol účinnosť zákon NR SR č.10/2004 Z.z. o puncovníctve a skúšaní drahých kovov (ďalej len „puncový zákon“), ktorým boli zrušené predchádzajúce právne normy. K puncovému zákonu boli vydané vykonávacie vyhlášky č.102/2004 Z.z. o úhradách za niektoré úkony „Sadzobník poplatkov“, ktorý nadobudol účinnosť zároveň s puncovým zákonom a vyhláška č.143/2004 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia puncového zákona, ktorá nadobudla účinnosť 1. apríla 2004.

Organizačná štruktúra a riadenie úradu

Puncový úrad Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave (ďalej len „Puncový úrad“) zabezpečuje výkon štátnej správy na úseku puncovníctva a skúšania drahých kovov. Puncový úrad je rozpočtovou organizáciou podriadenou Ministerstvu hospodárstva SR.

Organizačná štruktúra Puncového úradu je zrejماً z organizačnej schémy:

Na čele Puncového úradu je riaditeľ, ktorého menuje a odvoláva minister hospodárstva SR.

Riaditeľom Puncového úradu je od roku 1997 Ing. Jozef Fuzia.

Členmi vedenia Puncového úradu sú:

Ing. Agneša Topoľská, štatutárna zástupkyňa riaditeľa, vedúca odboru puncovej inšpekcie,

Ing. Ján Šlajferčík, vedúci odboru puncovej kontroly,

Ing. Eva Šubínová, vedúca ekonomického oddelenia a osobného úradu

Ing. Dušan Jánošík, vedúci pobočky v Trenčíne,

Ing. Miloslav Eštok, vedúci pobočky v Košiciach,

Mgr. Ľudmila Ivanová, vedúca referátu vnútornej kontroly.

Poradným orgánom riaditeľa je „Rada Puncového úradu“, v ktorej sú zastúpení odborníci z oblasti výroby klenotníckeho tovaru, výroby klenotníckych zliatin, spracovania odpadov s obsahom drahých kovov, výroby mincí a medailí, obchodníci s klenotníckym tovarom, zástupcovia Národnej banky Slo-

venska a iní. Rada Puncového úradu sa schádza jedenkrát ročne a prerokúva problémy v oblasti skúšobníctva a puncovania drahých kovov, domácej klenotníckej výroby, výroby mincí a medailí a vyjadruje sa k návrhom právnych predpisov.

S cieľom priblížiť výkon štátnej správy k občanom má Puncový úrad zriadené pobočky v Trenčíne a v Košiciach a expozitúru v Leviciach.

Základnými organizačnými stupňami riadenia a rozhodovania sú odbory, oddelenia a pobočky. Zabezpečujú ucelené odborné činnosti pod vedením príslušného vedúceho organizačného stupňa riadenia, ktorý zodpovedá za činnosť riaditeľovi úradu. Expozitúra a oddelenie sú v zmysle organizačného poriadku nižším stupňom riadenia a zabezpečujú výkon užšieho rozsahu špecifických odborných činností v stanovenom rozsahu. Sú podriadené vedúcemu odboru puncovej kontroly a puncovej inšpekcie.

Poslanie a postavenie Puncového úradu

Poslaním Puncového úradu, ako orgánu štátnej správy na úseku puncovníctva a skúšania drahých kovov, je chrániť oprávnené záujmy tak občanov, ako aj výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi. Najstaršie zachované dokumenty svedčia o tom, že oddávna existuje snaha o zabezpečenie kontroly výroby a predaja výrobkov z drahých kovov. Spočiatku bola kontrola zliatin drahých kovov vykonávaná iba u mincí. Až v 15. storočí, keď sa výrobky z drahých kovov stávali majetkom širších spoločenských vrstiev, začalo sa s ich označovaním. Pôvodne označoval výrobky z drahých kovov iba ich výrobca, neskôr bolo označovanie zverené cechom až nakoniec prevzal na seba túto úlohu štát, najprv prostredníctvom štátnej mincovne a neskôr zriadením puncových úradov.

Puncový úrad ako orgán štátnej správy na úseku puncovníctva a skúšania drahých kovov plnil v roku 2005, tak ako v predchádzajúcich rokoch, úlohy, ktoré pre neho vyplývali z puncového zákona a iných všeobecne záväzných právnych predpisov. Dňa 1. marca nadobudol účinnosť nový puncový zákon č.10/2004 Z.z. a k nemu vydané vykonávacie vyhlášky č.102/2004 Z. z. o niektorých úhradách za úkony vykonávané Puncovým úradom tzv. „Sadzobník puncových poplatkov“ a č.143/2004 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia puncového zákona. Nový puncový zákon zrušil predchádzajúce právne normy upravujúce oblasť puncovníctva a skúšania drahých kovov. Práva a povinnosti zrušených právnych noriem boli zakotvené v plnom rozsahu v novej právnej úprave. Navyše novou právnou úpravou boli Puncovému úradu uložené ďalšie úlohy a upravené a rozšírené niektoré právomoci. Určité zmeny boli vykonané aj v oblasti práv a povinností osôb, ktoré vyrábajú, predávajú alebo inak uvádzajú na trh výrobky z drahých kovov. Medzi nové povinnosti patrí napr. vedenie registra výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi, pridelovanie a zrušovanie zodpovednostnej značky, nakladanie s tovarom, ktorý štát nadobudol podľa osobitných predpisov alebo medzinárodných zmlúv a niektoré ďalšie.

Pôsobnosť Puncového úradu je vymedzená ustanovením § 9 zákona č.10/2004 Z.z. o puncovníctve a skúšaní drahých kovov (puncový zákon). V zmysle uvedeného ustanovenia Puncový úrad:

- vedie register výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi,
- vykonáva puncovú kontrolu,
- vykonáva puncovú inšpekciu,
- prideluje a zrušuje výrobné značky výrobcom tuzemského tovaru,
- prideluje a zrušuje zodpovednostné značky dovozcom cudzieho tovaru,
- vedie zoznam registrovaných zliatin z drahých kovov,

- vydáva a odníma výrobcovi zliatin drahých kovov osvedčenie o splnení ďalších podmienok odbornej spôsobilosti,
- overuje rýdzosť dentálnych drahých kovov, a to aj pri výrobe protetických náhrad, a zliatin pri razbe slovenských mincí,
- overuje na žiadosť rýdzosť lístkového zlata alebo lístkového striebra a iných vecí z drahých kovov,
- vyjadruje sa k návrhom slovenských technických noriem v oblasti skúšania a analytickej chémie drahých kovov,
- ukladá pokuty,
- overuje alebo inak zisťuje rýdzosť výrobkov z drahých kovov,
- nakladá s tovarom, ktorý štát nadobudol podľa osobitných predpisov alebo medzinárodných zmlúv,
- vykonáva na vyžiadanie expertnú činnosť v odbore puncovníctva, skúšania a analytickej chémie drahých kovov,
- plní ďalšie úlohy podľa osobitných predpisov.

Okrem toho plní Puncový úrad úlohy vo vzťahu k štátnemu rozpočtu, úlohy spojené so správou majetku štátu, úlohy na úseku kontrolnej činnosti, na úseku civilnej ochrany, medzinárodnej spolupráce, spolupráce s inými orgánmi štátnej správy a iné.

Organizačná štruktúra, činnosť a pôsobnosť Puncového úradu je obdobná ako vo vyspelých európskych štátoch a konkrétne postupy skúšania, vyhľadávania a hodnotenia zodpovedajú formám a metódam kontroly rýdzosti drahých kovov používaným vo svete.

Puncový úrad je členom Asociácie európskych puncových úradov (Association of European Assay Offices) a pozorovateľom (v krátkom čase sa stane členom) v Konvencii pre skúšanie a označovanie tovaru z drahých kovov (Convention on the Control and Marking of Articles of Precious Metals). Puncový úrad SR sa aktívne zapája do práce týchto organizácií a pravidelne sa zúčastňuje na ich zasadaniach.

Puncový úrad zastupuje Slovenskú republiku na zasadaniach Puncových úradov krajín V 4. Cieľom zasadnutí je koordinácia činností uvedených úradov, zvlášť otázky spojené s činnosťou úradov po pripojení ku krajinám Európskej únie.

V rámci Puncovej rady sa zamestnanci českého a slovenského Puncového úradu zúčastňujú pravidelných stretnutí, na ktorých koordinujú svoj postup v rámci existujúcej puncovej únie. V roku 2005 prebehli obzvlášť dôležité jednania ohľadom uznávania puncových značiek krajín Európskej únie s nezávislým puncovníctvom. Nemenej dôležitá bola koordinácia pri odhaľovaní falošných puncových značiek a iných falzifikátov.

Strednodobý výhľad organizácie

Po neúspešných rokovaní v predchádzajúcich rokoch o európskej „Direktíve o drahých kovoch“ v Bruseli, o ktorej prijatie sa snažilo najmä Taliansko sa zdá, že harmonizácia európskeho puncovníctva bude prebiehať v rámci „Dohovoru o kontrole a označovaní výrobkov z drahých kovov“ tzv. Viedenskej konvencie. Taliansky návrh harmonizácie európskeho puncovníctva, ktorý bol šitý na mieru talianskej zlatníckej veľkovýrobe, by viedol k rýchlemu zániku drobnej klenotníckej výroby nielen u nás, ale aj v ostatných prístupujúcich krajinách. Neprijatím európskej „Direktívy o drahých kovoch“ zažíva nebyvalý rozmach Viedenská konvencia. K deviatim členom starej pätnástky, Česku, Švajčiarsku, Litve a Lotyšsku pribudli v poslednom období Poľsko, Maďarsko, Izrael a Ukrajina, čím sa počet členov rozšíril na 17.

Slovenská republika neostala v tomto procese bokom. Zástupcovia Puncového úradu sa v minulom období pravidelne zúčastňovali na zasadaniach stáleho výboru. V priebehu roka 2005 Slovenská republika splnila všetky formality spojené s prístupovým procesom a požiadala o prijatie za stáleho člena. V prvom týždni tohto roka navštívila našu krajinu kontrolná skupina menovaná stálym výborom s cieľom posúdiť schopnosť našej krajiny dosiahnuť zhodu s požiadavkami dohovoru a potvrdiť platnosť opatrení týkajúcich sa prístúpenia. Kontrolná skupina predložila stálemu výboru správu o kontrole, na základe ktorej stály výbor prijatie SR odporučil. Depozitár zašle odporúčanie zmluvným štátom, pričom ich zároveň požiada o vyjadrenie, či súhlasia, aby bola Slovenská republika vyzvaná k prístúpeniu.

Zavedením zákona č.10/2004 Z.z. o puncovníctve a skúšaní drahých kovov do praxe sa naše puncovníctvo zaradilo medzi moderné európske systémy. To vytvára pevný základ pre výkon činnosti v budúcom období. Puncový úrad má akreditované hlavné činnosti „stanovenie obsahu zlata kupelačnou metódou a stanovenie obsahu striebra potenciometrickou titráciou“ na všetkých pracoviskách, čo je hlavným predpokladom neustálej racionalizácie pracovných postupov a ich uvádzania do súladu so stavom poznania a techniky v medzinárodnom meradle. To dáva dobrý predpoklad k spoľahlivému zabezpečeniu kontroly dodržiavania nulovej negatívnej tolerancie. Dôležitú úlohu zohrala akreditácia aj pri posudzovaní zhody v rámci prístupového procesu k dohovoru. Akreditácia sa v tomto prípade považovala automaticky ako schopnosť úradu preukázať zhodu. V strednodobom výhľade počíta Puncový úrad s akreditáciou ďalších činností. Akreditácia so sebou nesie väčšiu akceptovateľnosť úradu a medzinárodné uznanie.

V medzinárodnom meradle počíta Puncový úrad aj v budúcom období s úzkou spolupracou s krajinami V4. Cieľom koordinácie je spoločný postup pri presadzovaní záujmov po pripojení našich krajín k EÚ. Puncový úrad obhajuje na všetkých jednaniach v rámci medzinárodných organizácií, v ktorých je zastúpený, záujmy slovenských klenotníckych výrobcov a bohaté tradície nášho puncovníctva. Puncový úrad je pripravený pomáhať klenotníckym výrobcom, najmä pokiaľ ide o uznávanie našich puncových značiek v krajinách EÚ.

V súlade s ustanovením § 9 ods.1 písm. m/ puncového zákona začne Puncový úrad v blízkej budúcnosti vykonávať realizáciu cenností, ktoré štát nadobudol podľa osobitných predpisov alebo medzinárodných zmlúv. Za tým účelom bol v minulom roku vypracovaný pokyn, ktorý bol postúpený na schválenie na Ministerstvo hospodárstva SR. Doposiaľ bola realizácia cenností v kompetencii úradov miestnej štátnej správy. Tie na to však neboli personálne ani technicky vybavené a tak výrobky z drahých kovov ležali v trezoroch aj niekoľko desaťročí. Puncový úrad už obdržal cennosti z niekoľkých úradov. Ďalší sa postupne začínajú zaujímať, akým spôsobom je možné cennosti na Puncový úrad previesť. Puncový úrad tak odbremení ostatné štátne orgány a zároveň lepšie využije vlastné kapacity.

Puncový úrad má technický aj ľudský potenciál zabezpečovať v budúcom období ďalšie činnosti vyplývajúce zo vstupu SR do EÚ. Jednou z nich je zabezpečenie systému certifikácie surových diamantov. Puncový úrad má skúsenosti v tejto oblasti, pretože klenotnícke výrobky sú často kombinované s drahými kameňmi. Navyše drahé kovy a drahé kamene sú v medzinárodných normalizačných komisiách začlenené do spoločných technických komisií. Za tým účelom sa v minulom roku uskutočnil celý rad rokovaní s kompetentnými štátnymi orgánmi. Puncový úrad pripravil v spolupráci s legislatívnym odborom ministerstva návrh novely puncového zákona, ktorý bol po prerokovaní v kolégiu ministra postúpený na medzirezortné pripomienkové konanie. Kvôli lepšiemu využitiu prístrojového vybavenia, ktoré bude potrebné zakúpiť, počíta návrh novely aj s certifikáciou ostatných drahých kameňov. O uvedenú službu je zo strany odbornej aj laickej verejnosti záujem.

Vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie a prijatím Slovenskej republiky za člena Viedenskej konvencie je pred nové úlohy postavená aj puncová inšpekcia. Okrem rozpoznávania a posudzovania pravosti puncových značiek krajín Európskej únie s nezávislým puncovníctvom bude musieť v krátkom čase rozpoznávať a posudzovať aj značky Viedenskej konvencie. To bude klásť zvýšené nároky na odbornú zdatnosť inšpektorov a zlepšenie technického vybavenia, pretože na základe doterajších skúseností sa dá predpokladať, že v dôsledku voľného pohybu tovarov a služieb sa na trh dostane aj tovar označený falošnými puncovými značkami.

Z hľadiska približovania k štandardám EÚ je potrebné v budúcom období aj naďalej vylepšovať vybavenie všetkých laboratórií modernou prístrojovou technikou a zosúladiť stav nášho poznania s postupmi a technikou v medzinárodnom meradle. V oblasti spracovania údajov je potrebné zabezpečiť nový software pracujúci v prostredí Windows. V oblasti puncovej kontroly je potrebné zabezpečiť vhodné štandardy. Aspoň jedno pracovisko vybaví technickým zariadením na rozklad vzoriek (autokláv na stanovenie platiny).

Činnosť organizácie

Pri výkone svojej činnosti sa Puncový úrad riadi zákonom NR SR č. 10/2004 Z.z. o puncovníctve a skúšaní drahých kovov (puncový zákon), vyhláškou MH SR č. 102/2004 Z.z. o niektorých úhradách za úkony Puncového úradu SR, vyhláškou MH SR č.143/2004 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia puncového zákona a ostatnými všeobecne záväznými právnymi normami.

Hlavnou činnosťou Puncového úradu je výkon puncovej kontroly a výkon puncovej inšpekcie.

Puncová kontrola

Hlavným cieľom puncovej kontroly je ochrana oprávnených spotrebiteľských záujmov.

Puncová kontrola spočíva v zistení a overení rýdzosti a predpísaného stavu tovaru. Výsledkom puncovej kontroly je úradné označenie tovaru puncovou značkou príslušnej zákonnej rýdzosti alebo iným spôsobom ustanoveným puncovým zákonom alebo jeho rozbitie.

Povinnej puncovej kontrole podlieha tuzemský a cudzí tovar určený na obchodovanie v tuzemsku, starý tovar, ktorý neprešiel povinnou puncovou kontrolou v minulosti, ak má byť predmetom obchodovania a opravený tovar, pôvodne označený, ak sa pri oprave puncová značka poškodí alebo odstráni. Ostatný starý tovar možno predložiť na puncovú kontrolu.

Povinnej puncovej kontrole nepodlieha tovar smaltom úplne potiahnutý, tovar, pri ktorom má hmotnosť drahého kovu vzhľadom na hmotnosť ostatných použitých materiálov podradný význam, tovar s veľmi nízkou hmotnosťou neprevyšujúcou u zlata 0,5 g a u striebra 3 g, cudzí tovar prepustený v colnom konaní do režimu s podmieneným oslobodením tovaru od dovozného cla alebo do režimu s ekonomickým účinkom, tuzemský tovar určený na prepustenie do režimu vývoz, starý tovar uvedený vo vyhláške č.143/2004 Z.z. a slovenské a zahraničné mince. Po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie sa v zmysle ustanovenia § 54 ods.2 puncového zákona za úradne označený považuje aj tovar, ktorý je preskúšaný a označený nezávislým orgánom členského štátu Európskej únie podľa právnych predpisov tohto štátu.

Hlavnými užívateľmi služieb Puncového úradu sú fyzické a právnické osoby, ktoré vyrábajú, predávajú alebo inak uvádzajú na trh výrobky z drahých kovov. Okrem toho Puncový úrad poskytuje

služby v oblasti skúšania a označovania výrobkov z drahých kovov ako jediný v Slovenskej republike aj pre občanov.

V roku 2005 vykonala puncová kontrola **12 523 fakturovaných úkonov**. Aj keď počet domácich výrobcov klenotníckeho tovaru neustále stúpa (v roku 2005 boli pridelené výrobné značky 29 novým výrobcom a iba 2 výrobcovia činnosť ukončili), množstvo tovaru predloženého na puncovú kontrolu naďalej klesá. Mnoho výrobcov ukončilo výrobu alebo vyrába iba sporadicky na zákazku a venuje sa opravárenskej činnosti. Okolo 350 domácich výrobcov využíva služby Puncového úradu cca jedenkrát za týždeň. Ostatných cca 150, najmä cezpoľných, využíva služby Puncového úradu jeden až dvakrát za mesiac. Ku koncu roka 2005 Puncový úrad SR registroval 193 dovozcov. Vstupom SR do EÚ ich počet rapídne stúpol. Prevažná väčšina z nich však dováža tovar iba pre vlastnú potrebu. Služby Puncového úradu využívajú nepravidelne podľa potrieb trhu. Počas roka 2005 využilo služby úradu aj **viac ako 1 700 občanov**.

Medzi najväčších tuzemských výrobcov, ktorí najčastejšie využívajú služby OPK Bratislava patria: A.Wendl, Ivanka pri Dunaji, Š.Zavadil, Ivanka pri Dunaji, Naveta s.r.o., Bratislava, F.Tratott, Galanta, A.Kristl, Bratislava, E.Gajdoš, Bernolákovo, V.Brunovská, Zohor, I.Slezák, Bratislava, M.Žatecká, Bratislava, D.Hanusková, Pezinok, R.Bartoš, Bratislava a mnohí ďalší. Z dovozcov sú to najmä Master Troll s.r.o., Bratislava, Starlit s.r.o., Bratislava, Michal s.r.o., Bratislava, Benix s.r.o., Bratislava, Lion s.r.o., Bratislava, Kabra s.r.o., Bratislava, Diana Gold s.r.o., Šaľa, R.Pauer, Košice, Sint s.r.o., Bratislava, S.Farárová, Bratislava, A.Grofová, Dunajská Lužná, Š. a V Obuch Bratislava a mnohí ďalší.

Služby pobočky v Trenčíne najčastejšie využívajú Zlatokov s.r.o., Trenčín, Stanislav Šulek ml., Tr.Turná, Ľubomír Kuvik, Trenčín, Vladimír Hudý, Trenčín, Antika s.r.o., Trenčín, Igor Lukšo, Dolná Súča, Gold Style s.r.o., Trenčín, Pavol Fusek, Bolešov, M.Škubová, Holíč, V.Tarková, Poprad, I.Lukšo, D.Súča, M.Podivinský, Trenčín, B.Jankovičová, Trenčín, Anna Slovakia s.r.o., Terchová, Zuzana Moskalinová, Trenčín, Aurum s.r.o., Trenčín a mnohí ďalší.

Z domácich výrobcov služby pobočky v Košiciach najčastejšie využívajú Filiz s.r.o., Košice, TaT s.r.o., Humenné, A.Očenáš, Košice, L.Soročina, Michalovce, A.Čikovský, Humenné, V.Halász, Košice, Ľ.Martonyik, Košice, M.Belanský, Košice a mnohí ďalší. Z dovozcov sú to najmä Goldcenter s.r.o., Košice, Rubín s.r.o., Košice, Zekir s.r.o., Košice, Frank s.r.o., Košice, S.Petras, Poprad, TGI s.r.o., Kežmarok, Gegaj s.r.o., Košice, D.Nikolaj, Košice, A.Gegaj, Košice a mnohí ďalší. Okrem toho na pobočke v Košiciach prejde puncovou kontrolou **viac ako 85% starého zlatého klenotníckeho tovaru**, ktorý predkladajú na puncovú kontrolu prevádzkovatelia záložní. Najväčším predkladateľom starého klenotníckeho tovaru sú Index s.r.o. Košice, R.Kardoš, Košice, Žolík s.r.o., Prešov, Drita s.r.o., Košice a mnohí ďalší.

Služby expozitúry v Leviciach využívajú najmä títo výrobcovia: Castax s.r.o., Detva, M.Korai, Komárno, Z.Valíček, Kvetoslavovo, S.Šooš, Vráble, A.Naďová, Levice, M.Pavúk, Levice a mnohí ďalší. Z dovozcov sú to najmä: M.Havala, Obyce, Klas Klenot s.r.o., Galanta, Alfredo Gold s.r.o., B.Bystrica, Bajan Gold s.r.o., Zlaté Moravce, Balakaj s.r.o., Piešťany, Buzim s.r.o., Nitra, R.Martinca, Žiar n/H, PWR Trávnica a mnohí ďalší.

Puncový úrad registruje osem domácich výrobcov klenotníckych zliatin: Sú to Zlatá huta s.r.o., Trenčín, Zlatokov s.r.o., Trenčín, Plataurum TU, Košice, Safina Slovakia s.r.o., Bratislava, Mincovňa š.p., Kremnica, Agno s.r.o., Nové Zámky, IHT Ekometal s.r.o., Piešťany a Anton Wendl – Zlatníctvo AWOZ, Ivanka pri Dunaji. V roku 2005 úrad nezaregistroval žiadneho nového výrobcu zliatin. Po zavedení nulovej negatívnej tolerancie je spolupráca s výrobcami zliatin obzvlášť dôležitá, pretože dis-

tribúcia zliatin s nižšou rýdzosťou by spôsobila na trhu obrovské problémy ako aj finančné straty z titulu rozbitia tovaru. Puncový úrad vykonáva pravidelnú kontrolu technologickej úrovne a spoľahlivosti chemických skúšok. Problémy súvisiace s výrobou a registráciou zliatin sú konzultované na rôznych úrovniach.

Skúška rýdzosti klenotníckeho tovaru, ktorý je vyrobený z registrovaných zliatin, sa vykonáva ne-deštruktívnym spôsobom na skúšobnom kameni za pomoci skúšobných ihl a skúšobných kyselín, alebo pomocou X - testu. Ak uvedená skúška nie je preukázaná, vykoná sa skúška rýdzosti chemicky. Chemická skúška rýdzosti sa vykoná vždy, ak je tuzemský alebo cudzí tovar vyrobený z neregistrovanej zliatiny. V prípade starého tovaru je možné skúšku vykonať iba so súhlasom predkladateľa. Ak s tým predkladateľ nesúhlasí, Puncový úrad starý tovar vráti.

V priebehu roka 2005 bolo na puncovú kontrolu predložených celkom **1 190 018 ks klenotníckeho tovaru** z drahých kovov o celkovej hmotnosti **viac ako 6 805 kg**, z toho:

- 19 ks platinového tovaru o celkovej hmotnosti 158 g,
- 621 381 ks zlatého klenotníckeho tovaru o celkovej hmotnosti 1 681 083 g,
- 568 618 ks strieborného klenotníckeho tovaru o celkovej hmotnosti 5 124 233 g.

Priemerná hmotnosť zlatých klenotníckych výrobkov predkladaných na puncovú kontrolu je 2,71 g a je oproti roku 2004 nepatrne vyššia (v roku 2004 - 2,58 g). Priemerná hmotnosť strieborných klenotníckych výrobkov je 9 g a je oproti roku 2004 vyššia o necelý gram.

V zmysle ustanovenia § 13 ods.3 puncového zákona sú dovozcovia povinní označovať dovážaný klenotnícky tovar pridelenou zodpovednostnou značkou. Dovozcovia, ktorí nie sú na túto činnosť personálne ani technicky vybavení, využívajú služby Puncového úradu. V hodnotenom období Puncový úrad označil zodpovednostnou značkou 153 540 ks klenotníckeho tovaru.

Okrem toho puncová kontrola v hodnotenom období vykonala **1 575 chemických skúšok, 2 592 skúšok starého tovaru na skúšobnom kameni** a pretavila **viac ako 12 kg zlata a 10 kg striebra**. Podiel jednotlivých pracovísk Puncového úradu na celkových výkonoch je uvedený v tabuľke.

Rok 2004		Skúšanie a označovanie tovaru			Skúšky materiálu		Tavenie	
		platina	Zlato	striebro	chemické	na kameni	zlato	striebro
PÚ SR Celkom	ks	19	621 381	568 618	1 755	2 592	-	-
	g	158	1 681 083	5 124 233	-	-	12 017	10 431
Z toho:								
OPK Bratislava	ks	12	178 340	129 705	810	480	-	-
	g	119	442 599	1 208 744	-	-	10 520	10 268
pobočka Trenčín	ks	7	216 276	288 459	595	274	-	-
	g	39	569 971	2 851 520	-	-	672	146
pobočka Košice	ks	0	144 420	88 256	350	1 759	-	-
	g	0	489 694	650 956	-	-	825	17
expozičtúra Levice	ks	0	82 345	62 198	0	79	-	-
	g	0	178 819	413 013	-	-	0	0

Množstvá opuncovaných zlatých a strieborných klenotníckych výrobkov v kusoch a v kilogramoch v rokoch 2001 – 2005 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Rok		2001	2002	2003	2004	2005	index 05/04
zlato	ks	919 499	855 398	779 207	646 376	621 381	0,96
	kg	2 203	2 076	1 913	1 669	1 681	1,01
striebro	ks	784 408	970 390	915 902	511 669	568 618	1,11
	kg	3 733	4 720	5 087	4 135	5 124	1,24

Ani v roku 2005 sa nepodarilo zastaviť nepriaznivý vývoj na trhu so zlatým klenotníckym tovarom. Z tabuľkového prehľadu je vidieť, že od roku 2001 neustále klesá množstvo opuncovaného zlatého klenotníckeho tovaru určeného na náš trh tak v kusoch ako aj v gramoch. Oproti roku 2004 bolo síce opuncovaných o 12 kg zlatého klenotníckeho tovaru viac, avšak v celkovom množstve je zahrnutých aj viac ako 142 kg zlatého klenotníckeho tovaru určeného pre maďarský trh. Priaznivejšie sa vyvíja situácia v predkladaní strieborného klenotníckeho tovaru. Po prudkom znížení v roku 2004 bolo v roku 2005 opuncovaných 568 618 tis. kusov o celkovej hmotnosti 5124 kg. Medziročný nárast predstavuje 56.949 ks o celkovej hmotnosti 989 kg.

Príčin neustáleho znižovania množstva zlatého klenotníckeho tovaru predkladaného na puncovú kontrolu je niekoľko. Pred niekoľkými rokmi sa začal tešiť veľkému záujmu zo strany spotrebiteľov klenotnícky tovar vyrábaný z bielych zlatých zliatin. Tento tovar bol postupom času nahrádzaný lacnejším strieborným tovarom a v poslednom období aj tovarom vyrábaným z ušľachtilej ocele, ktorému dáva prednosť najmä mladá generácia. Svedčí o tom skutočnosť, že množstvo opuncovaného strieborného tovaru rastie napriek tomu, že bol zvýšený hmotnostný limit pre nepovinné puncovanie z 1 na 3 g.

Vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie nadobudol účinnosť § 54 ods.2 puncového zákona, ktorý umožňuje dovážať na náš trh zlatý a strieborný klenotnícky tovar bez predkladania na puncovú kontrolu, ak je tento tovar preskúšaný a označený nezávislým orgánom členského štátu Európskej únie, čo je ďalšou príčinou poklesu.

Najzávažnejšou príčinou sú však nekalé praktiky zo strany niektorých podnikateľských subjektov, najmä z krajín bývalej Juhoslávie, ktoré umiestňujú na náš trh zlatý klenotnícky tovar označený falošnými puncovými značkami.

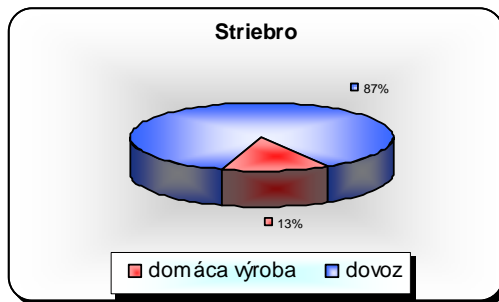
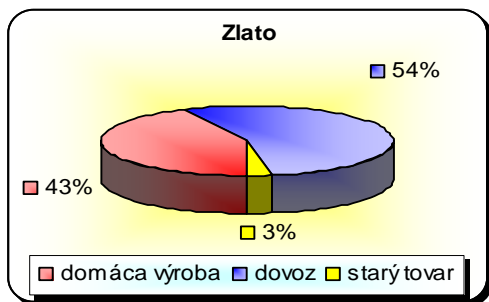
Puncovú kontrolu zabezpečuje spolu 20 **zamestnancov** včítane vedúcich. V roku 2005 pripadlo na jedného výkonného pracovníka puncovej kontroly vyskúšať a označiť **takmer 75 000 kusov tovaru**, čo je oproti roku 2004 nárast o 5.000 ks. Zavedením nulovej negatívnej tolerancie sa v súčasnom období kladie oveľa väčší dôraz na kontrolu rýdzosti predkladaného tovaru. Tým sa kompenzuje menšia vyťaženosť pracovníkov puncovej kontroly na niektorých pracoviskách vyplývajúca z označenia menšieho objemu klenotníckeho tovaru oproti predchádzajúcim rokom. Skúšanie a označovanie tovaru zaberá cca 80% pracovného času výkonných zamestnancov puncovej kontroly. Zvyšný čas je venovaný skúškam materiálov, ktoré nepodliehajú povinnému puncovaniu, vedeniu administratívnej agendy, prípravným prácam, odvodu tržieb a plneniu ďalších úloh nevyhnutných pre zabezpečenie chodu prevádzky. V prípade potreby sa vybraní pracovníci zúčastňujú aj výkonu puncovej inšpekcie.

Domáca produkcia sa na trhu s novým zlatým klenotníckym tovarom podieľa 49 %, zvyšných 51 % sa kryje dovozom. V roku 2005 bolo na náš trh umiestnených 1 490 kg nového zlatého tovaru, čo je oproti predchádzajúcemu roku o 134 kg menej. Výpadok domácej produkcie predstavuje 93 kg. Výpadok v dovoze predstavuje po odpočítaní 142 kg zlatého tovaru umiestneného na maďarský trh 41 kg. Množstvo predloženého starého tovaru je o niečo vyššie ako v roku 2004.

Ešte nižším podielom sa domáca produkcia podieľa na trhu so strieborným klenotníckym tovarom. Podiel domácej produkcie je iba 13 % a je ešte o 2 % nižší ako v predchádzajúcom roku napriek tomu, že objem výroby je oproti roku 2004 o 1 % vyšší. Zvyšný dopyt sa kryje dovozom. V roku 2005 sa doviezlo o 26 % viacej strieborného klenotníckeho tovaru ako v predchádzajúcom roku. Množstvá predloženého zlatého klenotníckeho tovaru a podiel na trhu je zrejмый z tabuliek a grafov.

Rok 2004	zlato		striebro	
	kg	ks	kg	ks
domáca výroba	818	351 709	638	63 624
dovoz	806	285 396	3 492	447 354
starý tovar	45	9 271	5	691
celkom	1669	646 376	4 135	511 669

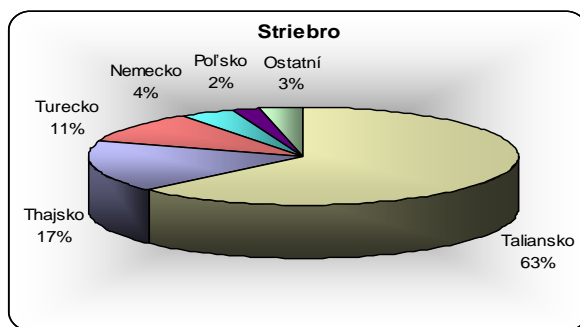
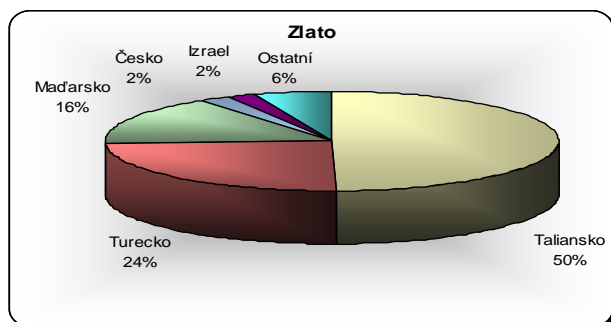
Rok 2005	zlato		striebro	
	kg	ks	kg	ks
domáca výroba	725	292 567	675	68 005
dovoz	907	318 779	4 427	498 790
starý tovar	49	10 035	22	1 823
celkom	1 681	621 381	5 124	568 618

Nad'alej najviac zlatého a strieborného klenotníckeho tovaru sa na náš trh dováža z Talianska. Na druhom mieste v dovoze zlatého tovaru figuruje Turecko. V prípade strieborného klenotníckeho tovaru patrí druhé miesto Thajsku a tretie Turecku. Podiel ostatných krajín je zanedbateľný. Množstvá zlatých a strieborných klenotníckych výrobkov dovezených z jednotlivých krajín a podiel týchto krajín na našom trhu je zrejмый z tabuliek a grafov.

Rok 2005	zlato	
	kg	ks
Krajina		
Taliansko	452	160 779
Turecko	221	85 858
Maďarsko	145	35 244
Česká republika	20	8 353
Izrael	18	9 650
Ostatní	51	18 898
celkom	907	318 779

Rok 2005	striebro	
	kg	ks
Krajina		
Taliansko	2 781	257 825
Thajsko	765	130 817
Turecko	469	54 268
Nemecko	184	19 610
Poľsko	83	16 597
Ostatní	145	19 673
celkom	4 427	498 790

V klenotníckom tovare predloženom na puncovú kontrolu v roku 2005 bol zistený aj tovar, ktorý nemal predpísaný stav alebo rýdzosť. Najčastejšie išlo o:

- Au a Ag tovar nižšej ako najnižšej zákonnej rýdzosti, tovar inej ako deklarovanej rýdzosti,
- strieborný tovar povrchovo upravený niklom alebo s niklovou alebo medenou medzivrstvou,
- neskomplicitizovaný zlatý alebo strieborný tovar,
- tovar neoznačený výrobnou značkou, nepovolené kombinácie a pod.

Špecifikácia a množstvo chybného zlatého a strieborného tovaru sú uvedené v tabuľke.

Špecifikácia tovaru - zlato		Bratislava	Trenčín	Košice	Levice	Spolu
Tovar nižšej ako najnižšej zákonnej rýdzosti	ks	22		184		206
	g	201,90		675,85		877,75
Tovar z bieleho Au deklarovaný ako strieborný tovar	ks			20		20
	g			22,60		22,60
Tovar nižšej ako deklarovanej rýdzosti	ks		8			8
	g		285,00			285,00
Tovar vyššej ako deklarovanej rýdzosti	ks		345			345
	g		775,25			775,25
Tovar povrchovo upravený niklom, s medzivrstvou	ks		26			26
	g		71,75			71,75
Tovar z neregistrovanej zliatiny	ks		25			25
	g		79,35			79,35
Predložený tovar už opuncovaný	ks	34	21			55
	g	123,95	25,15			149,10
Predložený tovar neskomplicitizovaný, zleštený punc	ks		5			5
	g		37,50			37,50
Tovar s nedovolenou kombináciou Au-obyč.kov	ks	33	1	3	11	48
	g	109,95	1,20	27,10	69,90	208,15
Tovar neoznačený výrobnou značkou	ks	140	18			158
	g	508,45	49,95			558,40
Doznačenie tovaru rýdz.číslicou, storno značka	ks		677	737		1 414
	g		3 701,60	2 663,05		6 364,65
Chybný tovar celkom:	ks	229	1 126	944	11	2 259
	g	944,25	5 026,75	3 388,60	69,90	9 278,40

Z tabuľkového prehľadu vyplýva, že v roku 2005 bolo puncovou kontrolou zachytených 2 259 ks chybného zlatého tovaru o celkovej hmotnosti viac ako 9 kg. Tovar s odstrániteľnou chybou bol v súlade s puncovým zákonom vrátený predkladateľovi a označenie bolo vykonané po jej odstránení.

Ostatný chybný zlatý tovar bol buď rozbitý alebo po zložení peňažnej zábezpeky vyvezený mimo územia Slovenskej republiky.

Špecifikácia tovaru - striebro		Bratislava	Trenčín	Košice	Levice	Spolu
Tovar nižšej ako deklarovanej rýdzosti	ks		285	750	298	1 333
	g		1 632	5 349	1 192	8 173
Tovar nižšej ako najnižšej zákonnej rýdzosti	ks			69		69
	g			577		577
Tovar s vyššou ako deklarovanou rýdzosťou	ks	212	36 168			36 380
	g	1 849	346 692			348 541
Tovar povrchovo upravený niklom, s medzivrstvou	ks	26	802	152	4	984
	g	230	9 678	3 731	15	13 654
Predložený tovar už opuncovaný	ks	14				14
	g	172				172
Predložený tovar neskompletizovaný	ks					0
	g					0
Tovar s nedovolenou kombináciou Ag-obyč.kov	ks	16				16
	g	74				74
Tovar neoznačený výrobnou značkou	ks	11	101			112
	g	166	2 003			2 169
Doznačenie tovaru rýdz.číslicou, storno značka	ks		890		207	1 097
	g		11 461		628	12 089
Tovar propagujúci fašizmus	ks					0
	g					0
Chybný tovar celkom:	ks	279	38 246	971	509	40 005
	g	2 491	371 466	9 657	1 835	385 449

V hodnotenom období bolo puncovou kontrolou zistené značné množstvo chybného strieborného tovaru. Prevažnú väčšinu tvoril tovar s vyššou alebo nižšou rýdzosťou ako deklaroval predkladateľ. Uvedený tovar bol v súlade s puncovým zákonom označený puncovou značkou vyššej alebo nižšej zákonnej rýdzosti. Tovar s nižšou ako najnižšou zákonnou rýdzosťou, tovar upravený niklom a tovar kombinovaný s obyčajným kovom bol rozbitý. Prevažná časť chybného tovaru z dovozu bola predkladateľom po zložení peňažnej zábezpeky vyvezená mimo územia SR. Klamlivé označenie bolo z tovaru odstránené. Tovar neoznačený výrobnou značkou alebo zleštenou výrobnou značkou bol vrátený predkladateľom na označenie.

Osobitná pozornosť je naďalej venovaná kontrole obsahu niklu v bielych klenotníckych zliatinách. Nikel a jeho zlúčeniny patria v zmysle platných predpisov medzi látky, ktorých uvedenie na trh je obmedzené alebo zakázané. Puncový úrad tak významnou mierou prispieva k ochrane zdravia spotrebiteľov.

Dôsledným a kvalitným výkonom puncovej kontroly zabezpečuje Puncový úrad ochranu oprávnených spotrebiteľských záujmov a prispieva k odhaľovaniu a potláčaniu nekalých praktík na trhu s klenotníckym tovarom.

Puncová kontrola medailí

Puncová kontrola medailí sa vykonáva klasickým spôsobom a podľa osobitného režimu. Klasický spôsob výkonu puncovej kontroly medailí spočíva v predložení vyrazených medailí, overení rýdzosti

a následnom označení puncovou značkou príslušnej zákonnej rýdzosti. Pri osobitnom režime je puncová značka umiestnená v razidle a každá emisia vyrazených medailí sa kontroluje chemickou analýzou dopredu zaslaných vzoriek. Razidlo s puncom a prípadne nezhodné výrobky sú po ukončení razby komisionálne demonetizované za účasti zástupcov Puncového úradu v súlade so smernicou č. 9/97 pre evidenciu a bezpečnosť výrobkov s úradným označením. Kvalita vyrazenej puncovej značky sa posudzuje na kontrolnej vzorke. Puncový úrad vedie kompletnú dokumentáciu o kontrole razby medailí podľa osobitného režimu. V súčasnom období pracuje v osobitnom režime Mincovňa Kremnica.

I. Razidla pred demonetizáciou

II. Razidlá po demonetizácii

Záujem o razbu medailí podľa osobitného režimu prejavila v minulosti aj Zlatá Huta s.r.o., Trenčín. Puncový úrad informoval zástupcov uvedenej spoločnosti s režimom razby a s podmienkami, ktoré musia byť pri tomto režime zabezpečené a dodržiavané. Záujemca zrejme po zvážení usúdil, že uvedené podmienky nevie zabezpečiť, pretože od ďalších rokovanií odstúpil.

V roku 2005 prešlo klasickou puncovou kontrolou na OPK Bratislava 711 ks Au medailí o celkovej hmotnosti 10 499,45 g a 1 012 ks Ag medailí o celkovej hmotnosti 22 800 g. Kontrolu razby medailí podľa osobitného režimu vykonáva pobočka Trenčín, kde je uložená aj kompletná dokumentácia. Podľa osobitného režimu bolo vyrazených 19 461 ks Ag medailí o celkovej hmotnosti 299 746 g a 2 287 ks Au medailí o celkovej hmotnosti 27 838 g. Rýdzosť každej emisie bola overená chemickou skúškou. Celkom bolo vykonaných 114 chemických analýz, z toho 78 na zistenie obsahu striebra titračnou metódou a 36 analýz na zistenie obsahu zlata kupelačnou metódou. Celkom bolo vyhotovených 119 protokolov o kontrole rýdzosti. Strieborné medaile boli razené zo zliatiny o rýdzosti 925/1000, zlaté – 585/1000, 750/1000 a 986/1000.

Puncová inšpekcia

Puncová inšpekcia je vykonávaná v súlade s ustanovením § 9 ods.1 písm. c/ zákona NR SR č. 10/2004 Z. z. Práva a povinnosti puncovej inšpekcie sú vymedzené ustanoveniami §§ 44 a 45 puncového zákona. Hlavný dôraz pri výkone puncovej inšpekcie u výrobcov a obchodníkov je kladený najmä na to:

- či tovar ponúkaný na predaj alebo za tým účelom skladovaný neunikol puncovej kontrole a či je označený rýdzostným číslom, pokiaľ tak zákon ustanovuje,
- či rýdzosť a zloženie klenotníckych zliatin zodpovedá platným normám,
- či kontrolované subjekty dodržiavajú ostatné povinnosti ustanovené puncovým zákonom.

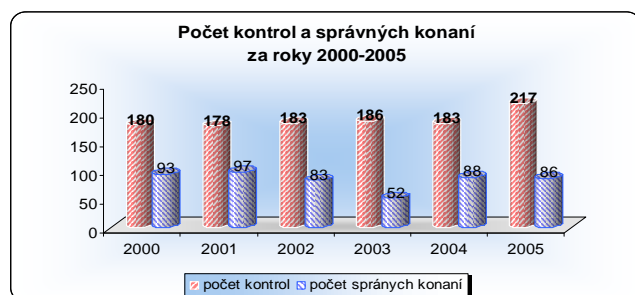
Výkon puncovej inšpekcie zabezpečuje Odbor puncovej inšpekcie Bratislava (ďalej len „OPI“) a ním riadené oddelenie puncovej inšpekcie na pobočke v Košiciach. Puncovú inšpekciu vykonávajú dve inšpekčné dvojice. Sú vytvorené aj ďalšie dve záložné dvojice zo zamestnancov puncovej kontroly. Tretiu záložnú dvojicu tvorí vedúca OPI a vedúca vnútornej kontroly.

Puncová inšpekcia je vykonávaná v súlade s harmonogramom inšpekčnej činnosti a na základe písomného poverenia riaditeľa alebo ním poverenej osoby, ktorým sú inšpektori povinní sa preukázať pri zahájení puncovej inšpekcie. Inšpektori sa preukazujú aj služobným preukazom a v prípade vyžiadania zo strany kontrolovaného subjektu aj občianskym preukazom.

V roku 2005 mala puncová inšpekcia v pláne vykonať 190 kontrol, čo je oproti roku 2004 nárast o 10 inšpekcií. Z uvedeného počtu bolo 110 inšpekcií adresných a 80 špecificky neurčených. Do plánu boli v prvom rade zahrnuté subjekty, u ktorých bolo v minulom období zistené závažnejšie porušenie puncového zákona a záložne, ktoré nepredkladajú na puncovú kontrolu starý tovar. Plán bol doplnený subjektmi vybranými z registra výrobcov a obchodníkov na základe periodicity. Neadresné subjekty boli vyberané hlavne na základe podnetov puncovej inšpekcie a sťažností občanov alebo podnikateľov. Ďalšie inšpekcie boli vybrané na základe zistení v teréne. Počet plánovaných inšpekcií bol napriek zvýšeniu plánu prekročený. V roku 2005 bolo vykonaných 217 inšpekcií.

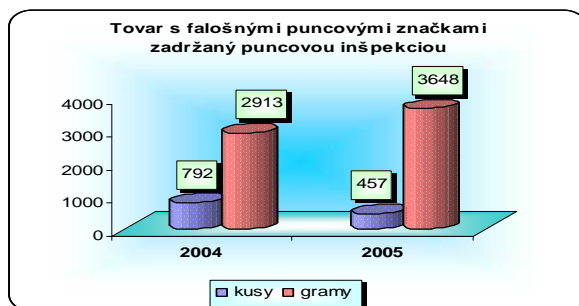
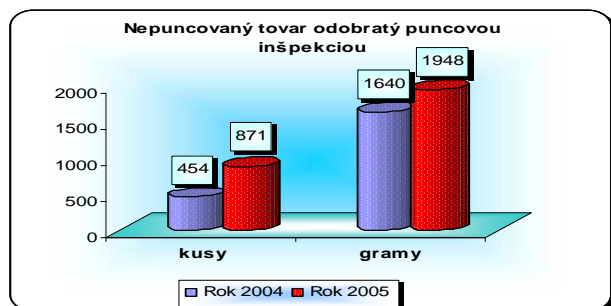
Výsledkom puncovej inšpekcie je „záznam o kontrole“, ak nebolo zistené porušenie puncového zákona. V prípade porušenia puncového zákona je výsledkom inšpekcie „protokol o kontrole“. Po prerokovaní protokolu vypracujú inšpektori „zápisnicu“, v ktorej uložia kontrolovanej osobe prijaté opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin a predložiť správu o ich splnení. S výsledkom inšpekcie je kontrolovaná osoba oboznámená bez zbytočných prietáhov.

Porušenie ustanovení puncového zákona je sankcionované. V roku 2005 bolo zahájených 86 správnych konaní, pri ktorých boli uložené pokuty v celkovej výške 459 tis. Sk. V 6-tich prípadoch bolo voči rozhodnutiu o uložení pokuty podané odvolanie. V 5-tich prípadoch bolo odvolaniu vyhovené autoremedurou. Osem prípadov bolo postúpených na exekučné konanie. V 6-tich prípadoch bola exekučným konaním pokuta vymožená. V 2 prípadoch bolo exekučné konanie zastavené. Počet vykonaných inšpekcií a zahájených správnych konaní v rokoch 2000 – 2005 je zrejmy z grafu.

Okrem menej závažných nedostatkov ako je nesplnenie ohlasovacej povinnosti v zákonnej lehote, chýbajúce určené meradlo alebo určené meradlo neoverené, vyložený tovar bez popisu, nevyvesené puncové značky, vydávanie dokladov bez ustanovených náležitostí a pod., stúpol v predchádzajúcom roku počet subjektov, u ktorých bolo zistené vážne porušenie puncového zákona. Išlo najmä o predaj neoznačeného tovaru a tovaru označeného falošnými puncovými značkami. V roku 2005 zadržala puncová inšpekcia 871 ks neoznačeného tovaru s celkovou hmotnosťou 1 948 g, čo je oproti roku 2004

nárast o 417 ks a 308 g. Oproti roku 2004 stúpila hmotnosť tovaru označeného falošnými puncovými značkami o 735 g pri menšom počte kusov o 335. Množstvá neoznačeného tovaru a tovaru označeného falošnými puncovými značkami zadržaného puncovou inšpekciou v rokoch 2004 a 2005 v kusoch a gramoch sú zrejmé z grafu.

Pravosť puncových značiek bola overená nasnímaním vyrazených puncových značiek digitálnou kamerou cez mikroskop so 45 násobným zväčšením a uložením do počítača, kde boli spracované pomocou špeciálneho softvéru. Boli premerané uhly a vzdialenosti charakteristických bodov. Nasnímané obrázky boli tiež porovnávané prekryvaním s nasnímanými obrázkami pravých puncových značiek.

Pravá puncová značka nie je len garanciou rýdzosti, ale zároveň potvrdzuje aj legálnosť pôvodu tovaru. Tým je naplnené vedľajšie nepísané poslanie Puncového úradu ako strážcu dodržiavania rovnakých podmienok na trhu s klenotnícky tovarom všetkými hráčmi.

Znepokojujúci je nielen nárast množstva tovaru označeného falošnými puncovými značkami, ale aj vysoká kvalita týchto značiek a druhová rôznorodosť. Z obrázkov je zrejmé, že normálnou lupou zväčšujúcou 10 krát je možné iba ťažko posúdiť, či ide o pravú alebo falošnú puncovú značku, a preto je potrebné v čoraz väčšej miere využívať prenosnú počítačovú techniku.

Informácie o tom, že zlatý klenotnícky tovar je dovážaný na územie SR už označený falošnými puncovými značkami, ktoré má úrad k dispozícii už dlhšiu dobu, potvrdzujú nasnímané obrázky. Z obrázkov je zrejme, že puncová značka bola vyrazená skôr ako značka zahraničného výrobcu. To potvrdzuje, že je falošná.

Výskyt falošných puncových značiek nie je len problémom Slovenska. S obdobnými problémami sa potykajú všetky okolité štáty. Preto sú pre pracovníkov puncovej inšpekcie organizované odborné semináre a konferencie, na ktorých sa navzájom informujú o zachytených falzifikátoch a prístrojovej vybavenosti. Intenzívne konzultácie prebiehajú najmä s českou stranou, pretože v rámci puncovej únie používajú obidve krajiny rovnaké puncové značky. Posledná medzinárodná konferencia, venovaná uvedenej problematike, za účasti krajín V4, pobaltských štátov a Ukrajiny bola v decembri 2005 vo Varšave.

Po vstupe SR do EÚ sú na puncovú inšpekciu kladené ešte väčšie nároky, pretože musí poznať a posudzovať pravosť puncových značiek 13 európskych krajín s nezávislým puncovníctvom, ktoré platia na území Slovenska. Našťastie sa na našom trhu zatiaľ objavil iba tovar označený maďarskými a poľskými puncovými značkami, s ktorými puncová inšpekcia, vďaka úzkej spolupráci, aké také skúsenosti má. Navyše po pristúpení SR k Viedenskej konvencii bude musieť puncová inšpekcia uznávať aj značky konvencie.

Vďaka tlaku zo strany puncovej inšpekcie sa veľmi pomaly, ale predsa, zlepšuje aj situácia v oblasti predaja starého zlatého tovaru v záložniach a bazároch. Postupne čoraz viac záložní zo Západného a Stredného Slovenska predkladá tovar na puncovú kontrolu. Oproti roku 2004 je badať takmer 100 % nárast, aj keď v absolútnych číslach je zaostávanie za východom stále markantné.

Spolupráca s ostatnými orgánmi štátnej správy

Aj v roku 2005 pokračovala puncová inšpekcia v aktívnej spolupráci so Slovenskou obchodnou inšpekciou. V hodnotenom období bol vykonaný celý rad spoločných inšpekcií v predajniach klenotníckeho tovaru.

Úzka spolupráca pokračovala aj s Colným riaditeľstvom SR, ktorej cieľom bolo odhaliť podnikateľské aj nepodnikateľské subjekty, ktoré dovážajú klenotnícky tovar z drahých kovov a tento nepred-

kladajú na puncovú kontrolu. Okrem toho boli vykonané spoločné inšpekcie u subjektov predávajúcich tovar označený falošnými puncovými značkami. Koncom roka 2005 bol Colným riaditeľstvom SR predložený nový návrh dohody o spolupráci. Dohoda bude podpísaná po zapracovaní pripomienok zo strany Puncového úradu začiatkom roka 2006.

Puncový úrad spolupracuje so živnostenskými úradmi v prípadoch, keď puncová inšpekcia odhalí podnikanie v oblasti drahých kovov bez živnostenského oprávnenia. Boli vykonané niektoré spoločné akcie zamerané na kontrolu nadobúdacích dokladov.

Spolupráca so stavovskými organizáciami a podnikateľskými subjektami

Puncový úrad pokračoval v spolupráci so stavovskými organizáciami „Asociáciou zlatníkov Slovenska“ a „Cechom zlatníkov Bratislavy a okolia“. Puncový úrad sa pravidelne zúčastňuje na zasadnutiach týchto organizácií a konzultuje s nimi situáciu v oblasti klenotníckej výroby a analyzuje predpokladaný vývoj. V roku 2005 sa stavovské organizácie zaujímali hlavne o uznávanie našich puncových značiek v susedných krajinách. Puncový úrad bol nápomocný a so zástupcami krajín V4 dohodol v krátkom čase vzájomné uznávanie puncových značiek.

Aj v roku 2005 pokračovala spolupráca Puncového úradu so spoločnosťou Index s.r.o., ktorá je najväčším prevádzkovateľom záložní na území SR, pri odhaľovaní falošných puncových značiek na starom klenotníckom tovare a postupnom sťahovaní tohto tovaru z trhu. Uvedený tovar bol nakúpený občanmi v maloobchodných predajniach klenotníckeho tovaru v predchádzajúcich rokoch a prostredníctvom záložní sa opäť dostáva na trh ako starý tovar. Aktívnou osvetovou činnosťou sa puncová inšpekcia snaží zapojiť do tohto procesu aj iné záložne.

Ďalšie činnosti

Puncový úrad vykonáva ďalšie činnosti uložené puncovým zákonom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Medzi ďalšie činnosti vykonávané Puncovým úradom v zmysle vyššie citovaných právnych noriem patria:

Pridelovanie a zrušovanie výrobnej značky

V súlade s ustanovením § 49 ods.2 puncového zákona Puncový úrad na základe písomnej žiadosti výrobcu do 30 dní prideliť alebo zruší výrobnú značku vydaním rozhodnutia v správnom konaní. V roku 2005 bolo vydaných 29 rozhodnutí v správnom konaní o pridelení výrobnej značky (9 pre právnické osoby a 20 pre fyzické osoby) a 2 rozhodnutia v správnom konaní o zrušení pridelenej výrobnej značky pre fyzické osoby. Ku koncu roka 2005 bolo pridelených 632 výrobných značiek. Z uvedeného počtu bolo 34 výrobných značiek zrušených z dôvodov ukončenia výroby, smrti výrobcu a podobne.

Pridelovanie a zrušovanie zodpovednostnej značky

V súlade s ustanovením § 50 ods.1 puncového zákona Puncový úrad na základe písomnej žiadosti dovozcu do 30 dní prideliť alebo zruší zodpovednostnú značku vydaním rozhodnutia v správnom konaní. V roku 2005 bolo vydaných 74 rozhodnutí v správnom konaní o pridelení zodpovednostnej značky (35 pre fyzické osoby a 39 pre právnické osoby) a 1 rozhodnutie o zrušení pridelenej zodpovednostnej značky pre právnickú osobu.

Vedenie registra klenotníckych zliatin

V súlade s ustanovením § 53 puncového zákona zapíše Puncový úrad do registra zliatinu, ktorá má zákonnú rýdzosť, zodpovedá podmienkam uvedeným v § 17 ods.3, a ktorú chemicky preskúšal. Zápis sa uskutoční na základe písomnej žiadosti výrobcu po zaplatení správneho poplatku. V roku 2005 nebola zo strany výrobcov podaná žiadna žiadosť o zápis novej klenotníckej zliatiny. Ku koncu roka 2005 bolo v registri zapísaných 65 klenotníckych zliatin.

Vydávanie osvedčení o splnení ďalších podmienok odbornej spôsobilosti

V zmysle § 52 puncového zákona a prílohy č.2 živnostenského zákona vydáva Puncový úrad na základe žiadosti uchádzača o prevádzkovanie živnosti „zlievanie drahých kovov“ osvedčenie o splnení ďalších podmienok odbornej spôsobilosti po preskúmaní spoľahlivosti výsledkov chemických analýz a po previerke technologickej úrovne výroby. Doposiaľ bolo osvedčenie vydané 8 podnikateľským subjektom. V roku 2005 nepodal žiadny subjekt žiadosť o povolenie prevádzkovať uvedenú živnosť. Spoľahlivosť výsledkov chemických skúšok Puncový úrad pravidelne overuje formou kruhových analýz zaslaných vzoriek, ako aj odberom vzoriek z polotovarov vyrábaných jednotlivými subjektami a následnou kontrolou ich rýdzosti vo vlastných laboratóriách.

Kontrola nad razbou slovenských mincí

V zmysle § 32 puncového zákona vykonáva Puncový úrad kontrolu nad razbou pamätných slovenských mincí. Spôsob výberu vzoriek mincí na overenie rýdzosti upravuje § 16 vyhlášky č.143/2004 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia puncového zákona.

V roku 2005 boli NBS emitované tri emisie pamätných strieborných mincí (Ochrana prírody a krajiny – Národný park Slovenský kras v nominálnej hodnote 500 Sk, Bratislavské korunovácie – 350. výročie korunovácie Leopolda I. v nominálnej hodnote 200 Sk, Podpísanie Bratislavského mieru po víťazstve vojsk Napoleona I. v bitke pri Slavkove – 200. výročie v nominálnej hodnote 200 Sk) a jedna emisia pamätnej zlatej mince nominálnej hodnoty 5 000 Sk (Bratislavské korunovácie – 350. výročie korunovácie Leopolda I.). V súlade s § 16 vyhlášky č.143/2004 Z.z. predložil výrobca z razby každej partie 3 mince na kontrolu rýdzosti.

Register výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi

Puncový úrad vedie register výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi v súlade s ustanovením § 43 puncového zákona. Ku koncu roka 2005 bolo v registri zapísaných 2 780 právnických a fyzických osôb podnikajúcich v oblasti drahých kovov. Z uvedeného počtu je najmenej 490 subjektov nečinných t.j. sú zrušené alebo činnosť v oblasti drahých kovov pozastavili. Na základe poznatkov z terénu je možné konštatovať, že počet subjektov, ktoré nevyvíjajú žiadnu činnosť je oveľa vyšší. Veľa subjektov po skončení činnosti nesplní ohlasovaciu povinnosť vyplývajúcu z puncového zákona.

V roku 2005 písomne ohlásilo zahájenie činnosti v oblasti drahých kovov 144 fyzických osôb a 46 právnických osôb. V rovnakom období 69 subjektov ohlásilo ukončenie činnosti. Zároveň bolo otvorených 136 maloobchodných predajní klenotníckeho tovaru, 60 záložní, 2 predajne starožitností. 29 drobných výrobcov zahájilo výrobu klenotníckeho tovaru a 2 výrobu zrušili. Súčasne bolo zrušených 82 nerentabilných prevádzkárni. V hodnotenom období bolo v registri vykonaných celkom 702 rôznych zmien.

Účasť na legislatívnom procese

V spolupráci s legislatívnym odborom ministerstva bol pripravený návrh novely puncového zákona, ktorý upravuje oblasť kontroly a certifikácie surových diamantov tzv. „Kimberley proces“. Z titulu využitia prístrojového vybavenia návrh zároveň upravuje aj spôsob certifikácie ostatných drahých kameňov. Po uvedenej službe je dopyt tak zo strany podnikateľov, ako aj občanov. Okrem toho boli navrhnuté drobné úpravy formálneho charakteru. Návrh bol prerokovaný v kolégiu ministra a postúpený na medzirezortné pripomienkové konanie.

Zabezpečenie odborných seminárov, príspevky do odborných časopisov

Aj v roku 2005 sa Puncový úrad SR podieľal na lektorskom zabezpečení odborných seminárov. Puncový úrad reagoval na problémy na trhu s klenotníckym tovarom spojené so skúšaním bielych zlatých zliatin a v spolupráci s Domom techniky v Banskej Bystrici odborne pripravil a lektorsky zabezpečil seminár venovaný uvedenej problematike s praktickými ukážkami. O seminár bol zo strany odbornej verejnosti veľký záujem, a preto sa uskutočnil vo viacerých mestách po celom Slovensku.

Puncový úrad pravidelne prispieva do odborných časopisov, najmä do časopisu „Klenotník, hodi-nár“. Vo svojich príspevkoch informuje čitateľov o výsledkoch svojej činnosti, upozorňuje odbornú aj laickú verejnosť na rôzne falzifikáty, falošné puncové značky a iné problémy vyskytujúce sa na trhu s klenotníckym tovarom, podáva výklad právnych predpisov v oblasti puncovníctva a vyjadruje sa k aktuálnym problémom.

Rozpočet Puncového úradu

Puncový úrad je rozpočtovou organizáciou napojenou na štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtovej kapitoly Ministerstva hospodárstva SR. Záväzné limity príjmovej a výdavkovej stránky rozpočtu boli rozpísané listom MH SR č. 108/2005-500 zo dňa 24.01.2005 a upravené listami č. 1517/2005-500 zo dňa 22.06.2005 a č.2512/2005-004 zo dňa 22.11.2005 a sú uvedené tabuľkovom prehľade:

I. PRÍJMY spolu.		26 000 tis. Sk
v tom	Nedaňové príjmy (200)	26 000
	z toho: administratívne a iné poplatky a platby	26 000
II. VÝDAVKY spolu		19 848 tis. Sk
v tom:	A. Bežné výdavky (600)	15 898
	z toho: mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania (610)	7 863
	poistné a príspevky do fondov (620)	2 583
	tovary a ďalšie služby (630)	5 411
	bežné transfery (640)	41
	B. Kapitalové výdavky (700)	3 950
	z toho: obstarania kapitalových aktív	3 950

Ako je vidieť z tabuľky, na rok 2005 mal Puncový úrad predpísané príjmy vo výške 26 000 tisíc korún a výdaje vo výške 19 848 tisíc korún.

Príjmy Puncového úradu

Hlavným zdrojom príjmov Puncového úradu sú poplatky za úkony puncovej kontroly. Výška poplatkov je upravená vyhláškou MH SR č. 102/2004 Z. z. o úhradách za niektoré úkony Puncového úradu.

Ďalším zdrojom príjmov puncového úradu sú pokuty udelené Puncovým úradom za porušovanie ustanovení puncového zákona.

Ostatné príjmy Puncového úradu tvoria úroky, poistné plnenia a príjem z plnenia kapitálových aktív. Všetky príjmy Puncového úradu sú príjmom štátneho rozpočtu.

Puncový úrad vyberá správne poplatky vo forme kolkových známok za pridelenie a zrušenie výrobnéj značky, za pridelenie a zrušenie zodpovednostnej značky, za registráciu klenotníckych zliatin a za vydanie osvedčenia o splnení ďalších podmienok odbornej spôsobilosti. Prehľad príjmov je uvedený v tabuľke.

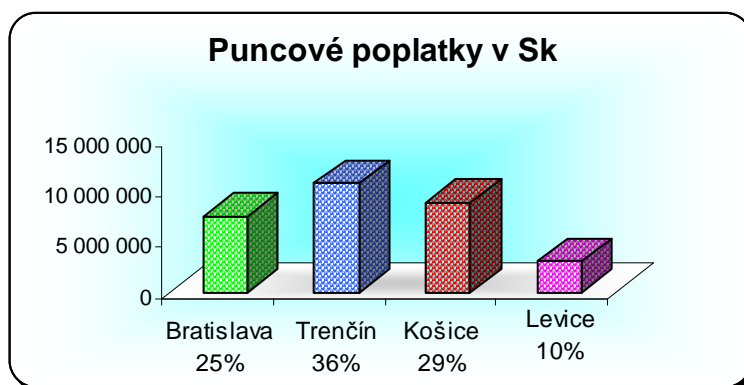
ROK 2005 - príjmy v tis., Sk							
Puncové poplatky	Zaplatené pokuty	Kapitalové príjmy	Ostatné príjmy	Správne poplatky	Príjmy celkom	Plánované príjmy	Prekročenie plán.príjmov
30 217	428	49	0	21,2	30 715,2	26 000	4 715,2
98,38%	1,39%	0,16%	0,00%	0,07%	100,00%	-	18,14%

Rozbor príjmovej časti rozpočtu.

Položka 221 Puncové poplatky – puncové poplatky za rok 2005 predstavujú čiastku vo výške **30 217 tis. Sk**, čo predstavuje plnenie plánovaných príjmov **na viac ako 116 %**.

Príjmy za úkony puncovej kontroly sú oproti roku 2004 vyššie o 2 461 tis. Sk pri rovnakom počte zamestnancov a nezmenených cenách. Najväčšiu zásluhu na vyšších príjmoch má puncová kontrola na pobočke v Košiciach, ktorej príjmy oproti roku 2004 vzrástli o viac ako 2 100 tis. Sk.

Podiel jednotlivých pracovísk na celkovej výške puncových poplatkoch je zrejmý z grafického zobrazenia.

Položka 222 Pokuty a penále – za rok 2005 boli zaplatené a pripísané na príjmový účet Puncového úradu vedený Štátnou pokladnicou pokuty a penále uložené za porušovanie ustanovení puncového zákona **vo výške 428 tis. Sk.** Neuhradené pokuty na konci roka 2005 predstavujú čiastku vo **výške okolo 120 tis. Sk.** Neuhradené pokuty boli odstúpené na exekučné konanie alebo sú hradené podľa dohodnutého splátkového kalendára.

Položka 230 Kapitalové príjmy – vo výške 49 tis. Sk za prebytočný nehnuteľný a hnutel'ný majetok – predaj nepotrebného osobného motorového vozidla.

Správne poplatky vo forme kolkových známok za pridelenie alebo zrušenie výrobnéj alebo zodpovednostnej značky predstavujú čiastku vo výške 21,2 tis. Sk.

Výdavky Puncového úradu

Celkové výdavky Puncového úradu dosiahli v roku 2005 čiastku vo výške 19 827 tis. Sk. Oproti upravenému rozpočtu bolo nevyčerpaných 21 tis. Sk. Nevyčerpané finančné prostriedky boli ponechané v prospech štátneho rozpočtu. Prehľad výdavkov je zrejmy z tabuľky.

Ukazovateľ v tis. Sk	Skutočné Čerpanie K 31.12.2004	Schválený rozpočet na r. 2005	Upravený rozpočet na r.2005	Skutočné Výdavky	% čerpania
Bežné výdavky	13 554	15 138	15 898	15 884	99,9
- z toho : mzdové prostriedky	6 403	6 521	7 863	7 863	100,0
Kapitalové výdavky	2 643	3 950	3 950	3 943	99,8
VÝDAVKY spolu	16 197	19 088	19 848	19 827	99,9

V porovnaní s rokom 2004 sú celkové výdavky v roku 2005 vyššie o 3 630 tis. Sk. Na vyšších výdavkoch sa bežné výdavky podieľali čiastkou 2 330 tis. Sk a kapitálové výdavky čiastkou 1 300 tis. Sk.

Rozbor výdavkovej časti rozpočtu

Položka 600 Bežné výdavky – čerpanie vo výške **15 884 tis. Sk** predstavuje 99,9 % schváleného objemu. Oproti roku 2004 vzrástli bežné výdavky o 2 330 tis. Sk, z toho 1 460 tis. Sk pripadlo na zvýšenie miezd, 388 tis. Sk na zvýšenie odvodov do poisťovní a 482 tis. Sk na nákup tovarov a služieb. Čerpanie jednotlivých položiek a ich podiel na celkových bežných výdavkoch je zrejmy z tabuľky.

Položka 600 - Bežné výdavky v tis. Sk			15 884
z toho:		%	
položka 610 Mzdy	7 863	49,50	
položka 620 Poistné	2 581	16,25	
položka 630 Tovary a služby	5 401	34,00	
položka 640 Bežné transféry	39	0,25	
Celkom	15 884	100,00	

Na celkových bežných výdavkoch sa mzdy podieľali 49,5 %, poisťné 16 % a tovary a služby 34 %.

Položka 610 Mzdy - v roku 2004 bolo použité na výplatu miezd **7 863 tis. Sk**, čo predstavuje 100 % schváleného objemu. Výška čerpaných prostriedkov na mzdy je oproti roku 2004 vyššia o 1 460 tis. Sk z titulu zvýšenia tarifných plátov, príplatkov a odmien. Výška a podiel tarifných plátov, príplatkov a odmien na celkovej výške vyplatených miezd je zrejmy z tabuľky.

Položka 610 – Mzdy v tis. Sk			7 863
Z toho:		%	
položka 611 Tarifné platy	5 361	68,18	
položka 612 Príplatky	1 692	21,52	
položka 614 Odmieny	810	10,30	
celkom	7 863	100,00	

Položka 620 Poistné – čerpanie na odvody do poisťovní **vo výške 2 581 Sk** zodpovedá objemu vyplatených miezd.

Položka 630 Tovary a služby - celkové čerpanie vo výške **5 401 tis. Sk** predstavuje 99,8% plánovaného objemu a je o 471 tis. Sk vyššie ako v roku 2004. Finančné prostriedky boli čerpané v prevažnej miere na zabezpečenie hlavných činností úradu t.j. puncovej kontroly a puncovej inšpekcie. Vyššie čerpanie oproti roku 2004 bolo spôsobené jednorázovými nákladmi spojenými s výmenou okien a modernizáciou vybavenia chemického laboratória na pobočke v Košiciach a poplatkami spojenými s akreditáciou chemických laboratórií. Výška a podiel jednotlivých položiek na celkových výdavkoch za tovary a služby je zrejmy z tabuľky.

Položka 630 - Tovary a služby v tis. Sk			5 401
Z toho:		%	
položka 631 Cestovné	428	7,92	
položka 632 Energie, voda a komunikácie	653	12,09	
položka 633 Materiál a služby	1 665	30,83	
položka 634 Dopravné	412	7,63	
položka 635 Rutinná a štandardná údržba	713	13,20	
položka 636 Nájomné za prenájom	133	2,46	
položka 637 Ostatné tovary a služby	1 397	25,87	
celkom	5 401	100,00	

Položka 631 Cestovné – na domáce a zahraničné pracovné cesty bolo v roku 2005 čerpané 428 tis. Sk, čo je o 109 tis. Sk menej ako v roku 2004. Z uvedenej čiastky pripadá na domáce pracovné cesty 176 tis. Sk a na zahraničné pracovné cesty 252 tis. Sk.

Prevažná väčšina domácich pracovných ciest bola vykonaná v súvislosti s výkonom puncovej inšpekcie. Ostatné pracovné cesty boli vykonané v súvislosti so zabezpečením vnútornej kontroly, vzdelávania zamestnancov, odborných školení a seminárov, plnením ďalších úloh a pod.

Cieľom zahraničných pracovných ciest bola účasť na zasadnutiach medzinárodných organizácií, ktorých je SR členom, na zasadnutiach puncových úradov krajín V4, puncovej rady, na odborných konferenciách, školeniach a seminároch a pod. Zoznam zahraničných pracovných ciest je uvedený nižšie.

- účasť na medzinárodnej klenotníckej výstave Inhorgenta Europe 2005 v Mníchove – 4 zamestnanci,

- účasť na odbornom školení so zameraním na posudzovanie a určovanie pravosti drahých kameňov v Ostrave – 1 zamestnanec,
- účasť na konzultačných rokovaniach na PÚ ČR v Prahe ohľadom nových falošných puncových značiek – 1 zamestnanec,
- účasť na pravidelnom zasadnutí Asociácie európskych puncových úradov a Viedenskej konvencie vo Švajčiarsku v Ženeve - 2 zamestnanci,
- účasť na zasadnutí Výboru pre implementáciu EC – Kimberley procesu v Bruseli – 2 zamestnanci,
- účasť na pravidelnom 19. zasadnutí puncových úradov krajín V4 vo Vroclavi v Poľsku - 2 zamestnanci,
- účasť na porade zamestnancov puncovej inšpekcie PÚ ČR – 2 zamestnanci,
- účasť na odbornom školení ohľadom používania softvérového vybavenia rtg. spektrometra Midex v Kleve v Nemecku – 2 zamestnanci,
- účasť na konzultačných rokovaniach na Generálnom riaditeľstve ciel v Prahe ohľadom problémov súvisiacich so zavedením Kimberley procesu – 2 zamestnanci,
- účasť na pravidelnom 46. zasadnutí puncovej rady na PÚ ČR v Prahe – 4 zamestnanci,
- účasť na konferencii o posudzovaní pravosti puncových značiek v krajinách V4, Litve, Lotyšsku, Estónsku a na Ukrajine – 2 zamestnanci,
- účasť na porade zamestnancov puncovej inšpekcie na PÚ ČR v Prahe – 1 zamestnanec.

Položka 632 Energie, voda a komunikácie - čerpanie vo výške 653 tis. Sk. Nižšie čerpanie v porovnaní s rokom 2004 o 88 tis. Sk je z dôvodu zúčtovania preddavkov za dodávky elektrickej energie v januári 2006.

Položka 633 Materiál a služby – čerpanie vo výške 1 665 tis. Sk. Z tejto položky sa realizuje materiálo-technické zabezpečenie hlavných činností a chod celého úradu. V súvislosti s akreditáciou chemických laboratórií bolo potrebné zabezpečiť modernizáciu interiérového a prístrojového vybavenia, zakúpiť certifikované rýdze kovy a ostatné materiály, doplniť skúšobné ihly a puncové značky, softvérové a hardvérové vybavenie.

Položka 634 Dopravné – čerpanie vo výške 412 tis. Sk. Z uvedenej sumy pripadlo 229 tis. na nákup pohonných hmôt pre 4 motorové vozidlá v dôsledku neustáleho rastu cien. Nižšie bolo čerpanie na opravy a údržbu z titulu pomerne nového vozového parku.

Položka 635 Rutinná a štandardná údržba - čerpanie vo výške 713 tis. Sk, nižšie o viac ako 80 tis. Sk ako v predchádzajúcom roku. Z uvedenej položky sa realizuje pravidelná údržba budov, zariadení, prístrojov, zabezpečovacej a signalizačnej techniky, výpočtovej techniky, počítačovej siete, laboratórnej a kancelárskej techniky a pod. Z titulu nízkeho počtu zamestnancov je zabezpečovaná dodávateľským spôsobom.

Položka 636 Nájomné za prenájom – čerpanie vo výške 133 tis. za prenájom priestorov expozitúry v Leviciach, parkovacích boxov v Bratislave a plynových fliaš a rohožík v Trenčíne. Vyššie čerpanie o 29 tis. Sk bolo zapríčinené zvýšením cien.

Položka 637 Ostatné tovary a služby - celkové čerpanie vo výške 1 397 tis. Sk. Oproti roku 2004 bol vyšší objem finančných prostriedkov čerpaný na špeciálne služby, štúdie a expertízy, ktorých potreba vyvstala z akreditácie chemických laboratórií. Vyššie poplatky boli zaplatené z titulu nezamestnávania občanov so zníženou pracovnou schopnosťou. Oproti predchádzajúcemu roku boli vyššie aj príspevky na závodné stravovanie z dôvodu obsadenia všetkých pracovných pozícií. Tým, že bol doplnený počet pracovníkov, znížili sa výdavky na odmeny na dohody o vykonávaní práce, ktorými sa v minulom období zabezpečovalo zvládanie nárazových prác v oblasti výkonu puncovej kontroly.

V hodnotenom období sa dohodami o vykonaní práce realizovalo iba verejné obstarávanie a upratovanie. Realizácia uvedených činností v riadnom pracovnom pomere sa javí ako neefektívna. Novou nákladovou položkou je daň z nehnuteľností.

Položka 640 Bežné transféry – celkové čerpanie vo výške 39 tis. Sk. Z uvedenej čiastky bolo 16 tis. Sk použité na zaplatenie poplatku za členstvo v medzinárodnej organizácii AEO (Asociácia európskych puncových úradov) a 23 tis. Sk na výplatu nemocenských dávok.

Položka 700 Kapitálové výdavky – celkové čerpanie vo výške **3 943 tis. Sk** predstavuje 99,80% z celkového schváleného objemu. Nevyčerpané prostriedky vo výške 7 tis. Sk boli ponechané v prospech štátneho rozpočtu. Výška a podiel jednotlivých položiek je zrejmý z tabuľky:

Položka 700 - Kapitalové výdavky v tis. Sk			3 943
z toho	položka 713 - zariadenia a prístroje	3 572	90,59 %
	položka 714 - dopravné prostriedky	371	9,41 %
	Spolu	3 943	100,00 %

Položka 713 Nákup strojov, prístrojov, zariadení a technického náradia – čerpanie vo výške 3.572 tis. Sk. Z uvedenej čiastky bolo 3 237 tis. Sk použitých na nákup prístrojov XRF MIDEX na nedeštruktívne skúšanie rýdzosti zliatin drahých kovov pre pracoviská v Bratislave a v Košiciach, 304 tis. Sk na obmenu a doplnenie výpočtovej techniky pre všetky pracoviská úradu a 31 tis. Sk na vybudovanie únikového východu na pracovisku v Bratislave. Všetky nákupy boli realizované cestou verejného obstarávania v súlade s platnými právnymi normami.

Položka 714 Nákup dopravných prostriedkov - čerpanie vo výške 371 tis. Sk použité na nákup osobného motorového vozidla cestou verejného obstarávania pre potreby puncovej inšpekcie v Bratislave.

Podrobný rozpis čerpania finančných prostriedkov je uvedený v prílohe.

Kontrolná činnosť a prístup k informáciám

Vnútna kontrola

Vnútna kontrola je zabezpečovaná v dvoch úrovniach – referátom vnútornej kontroly a vedúcimi pracovníkmi. Referát vnútornej kontroly vykonáva kontrolnú činnosť v súlade s ročným plánom schváleným poradou vedenia. Hlavná pozornosť je venovaná nosným činnostiam úradu, a to výkonu puncovej kontroly a puncovej inšpekcie. Ďalej je kontrolovaná pracovná disciplína, evidencia návštev, dodržiavanie denného limitu pokladní a lehoty splatnosti faktúr. Za rok 2005 vykonala vnútorná kontrola celkom 124 kontrol.

Puncový úrad vykonáva pravidelnú kontrolu správnosti výsledkov chemických analýz zadávaním vzoriek s neznámou rýdzosťou. Okrem toho sú chemické laboratória Puncového úradu zapojené do siete viac ako 60-tich európskych laboratórií, ktoré spadajú pod pravidelnú medzinárodnú kontrolu. Chemické laboratória Puncového úradu dosahujú dlhodobo veľmi dobré výsledky a patria medzi najlepšie.

Nie menšia pozornosť, tak zo strany vedúcich zamestnancov ako aj zo strany referátu vnútornej kontroly, je venovaná kvalite skúšania na skúšobnom kameni a označovania klenotníckeho tovaru, správnosti výberu puncových poplatkov, vedenia príjmovej a výdajovej pokladne, odvodu tržieb a ich porovnanie s vystavenými faktúrami. Kontroly sú vykonávané pravidelne. Nie menšia pozornosť sa venovala úschove a zabezpečeniu puncových značiek mimo pracovnej doby, aby sa zabránilo ich prípadnému zneužitiu.

Kontrola výkonu puncovej inšpekcie je vykonávaná návštevou inšpekčnej dvojice v teréne buď príslušným vedúcim alebo pracovníčkou referátu vnútornej kontroly. Hlavný dôraz je kladený na kontrolu postupu inšpekčnej dvojice pri výkone inšpekcie a na dodržiavanie puncového zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Vybavovanie petícií a sťažností

Agendu petícií a sťažností vedie referát vnútornej kontroly. V roku 2005 nebola na Puncový úrad podaná žiadna petícia ani sťažnosť. Zaevidované bolo iba jedno anonymné podanie iného typu, na základe ktorého bola puncovou inšpekciou vykonaná kontrola u 6 podnikateľských subjektov.

Slobodný prístup k informáciám

Evidencia žiadostí a poskytovanie informácií o činnosti úradu, v súlade so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám, je v kompetencii referátu vnútornej kontroly. Okrem toho sú všetky informácie o činnosti úradu, poskytovaných službách a dosahovaných výsledkoch, právne normy upravujúce činnosť úradu s výkladom, cenník poskytovaných služieb, rôzne druhy formulárov, vyobrazenia platných puncových značiek, register výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi, upozornenia na problémy vyskytujúce sa na trhu s klenotníckym tovarom a mnoho ďalších informácií, zverejnené aj na webovej stránke úradu a na vývesných tabuliach na jednotlivých pracoviskách. Mnoho dotazov je vybavených prostredníctvom e-mailovej pošty. Puncový úrad sa pravidelne zúčastňuje na výstave klenotníckeho tovaru, kde poskytuje informácie rôzneho druhu tak odbornej ako aj laickej verejnosti a predvádza praktické ukážky skúšania rýdzosti výrobkov z drahých kovov na skúšobnom kameni a na rtg. spektrometri. Začiatkom roka 2005 úrad lektorsky zabezpečil odborný seminár „skúšanie drahých kovov na skúšobnom kameni“ určený pre pracovníkov záložní.

Vonkajšie kontroly

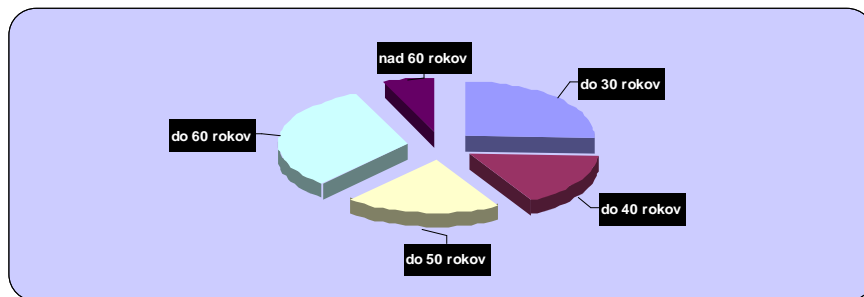
V priebehu roka 2005 boli vykonané tri vonkajšie kontroly zamerané na verejné obstarávanie, odvody do sociálnej poisťovne a dodržiavanie registrátorného poriadku.

V prvom štvrtroku 2005 bola ukončená kontrola dodržiavania ustanovení zákona č.523/2003 Z.z. o verejnom obstarávaní, ktorá bola vykonaná MH SR. V priebehu kontroly nebolo zistené žiadne porušenie zákona. Obdobne žiadne porušenie zákona nebolo zistené ani v prípade kontroly, ktorú vykonala Sociálna poisťovňa. Na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou, ktorú vykonal Slovenský národný archív, bol vypracovaný „zoznam tajných a prísne tajných materiálov“ uložených v trezore úradu od roku 1959. Po vytriedení bude časť materiálov odovzdaná na archiváciu do Štátneho archívu a zvyšok skartovaný.

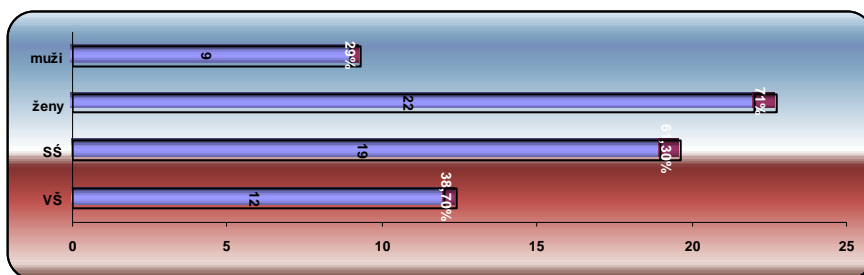
Koncom roka 2005 vykonala Slovenská národná akreditačná služba v rámci akreditácie chemických laboratórií kontrolu plnenia požiadaviek normy ISO/TEC 17025/2005. V priebehu kontroly neboli ani na jednom pracovisku zistené vážnejšie nezhody.

Rozbor zamestnanosti

Pre rok 2005 bol Puncovému úradu stanovený limit 31 zamestnancov. Na základe schváleného limitu bolo v služobnom úrade systemizovaných 27 štátnozamestnaneckých miest. Počet schválených miest vo výkone práce vo verejnom záujme bol 4. Všetky pracovné miesta boli k 31.12.2005 obsadené.

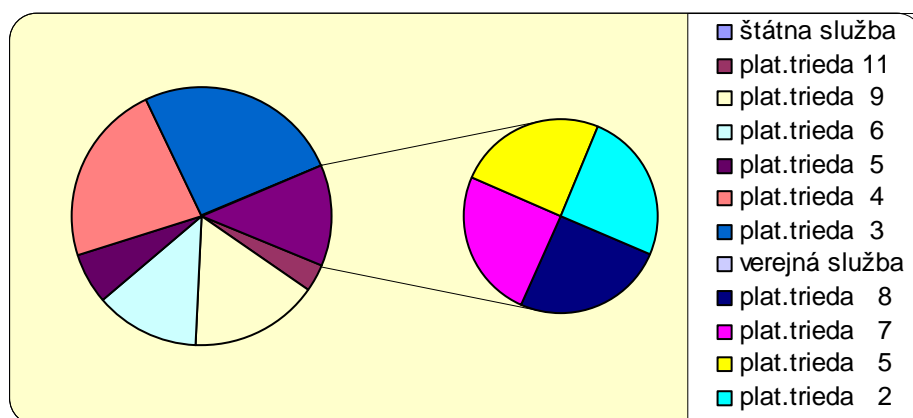

Štruktúra podľa veku je znázornená v tabuľke č. 1. Priemerný vek zamestnancov je 42,74 rokov, 42,11 rokov u mužov a 45,05 rokov u žien .

Kvalifikácia zamestnancov Puncového úradu a počty mužov a žien sú znázornené v tabuľke č. 2.

Puncový úrad sa počtom zamestnancov radí medzi najmenšie orgány štátnej správy. Nízky počet zamestnancov, ktorí sú navyše rozmiestnení na 4 pracoviskách, vyžaduje od každého zamestnanca maximálnu flexibilitu a ústretovosť. Každý zamestnanec musí na sebe tvrdo pracovať, aby bez problémov zvládol všetky pracovné postupy a mohol v prípade potreby zasiať akúkoľvek pracovnú pozíciu.

Zamestnanci Puncového úradu sú zaradení do štátnej a verejnej služby s prevahou duševnej práce, ich rozdelenie podľa tried na štátnu a verejnú službu je znázornené v tabuľke č. 3.

Rozvoj ľudských zdrojov

V rámci výmeny skúseností medzi jednotlivými zamestnancami a pracovníkmi, oboznámenia sa s novými poznatkami a pracovnými postupmi v oblasti puncovníctva a skúšania drahých kovov, puncovej inšpekcie, požiarnej ochrany a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci úrad usporadúva jedenkrát ročne pre všetkých zamestnancov týždenné odborné semináre a školenia.

Puncový úrad má rozpracovaný systém vnútorného vzdelávania. Za tým účelom bolo vydané „Repetitórium“, v ktorom sú zhrnuté záväzné právne normy, ktorými sa Puncový úrad riadi pri výkone svojej činnosti, vnútorné organizačné smernice, opísané činnosti vykonávané Puncovým úradom vyplývajúce z puncového zákona a iných právnych predpisov, povinnosti osôb, ktoré vyrábajú, predávajú alebo inak uvádzajú na trh výrobky z drahých kovov, zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a požiarnej ochrany, pracovné postupy, práva a povinnosti puncovej kontroly a puncovej inšpekcie, puncové poplatky, najnovšie teoretické poznatky v oblasti skúšania a označovania klenotníckeho tovaru a mnohé ďalšie. Vzdelávanie prebieha na jednotlivých pracoviskách samoštúdiom a konzultáciami s predstavenými.

V súvislosti s akreditáciou sa vedúci zamestnanci chemických laboratórií zúčastnili vzdelávacieho seminára „Kvalita merania II“, ktorý pripravil Slovenský metrologický ústav v spolupráci so spoločnosťou Chemmea s.r.o. V rámci vzdelávania štátnych zamestnancov sa niektorí zamestnanci zúčastnili odborného seminára „Manažérske zručnosti“, ktorý pripravil Inštitút pre verejnú správu.

V roku 2005 úrad vyslal dvoch zamestnancov na medzinárodnú konferenciu o posudzovaní pravosti puncových značiek do Varšavy. Štyria zamestnanci sa zúčastnili na medzinárodnej výstave klenotníckeho tovaru Inhorgenta v Mníchove.

V rámci starostlivosti o zamestnancov je k dispozícii zrekonštruované doškoloňovacie zariadenie v Tatranskej Lomnici, ktoré môžu využívať spolu s rodinnými príslušníkmi na letné rekreačné pobyty.

Nedostatočný objem finančných prostriedkov v sociálnom fonde neumožňuje Puncovému úradu rozvíjať ďalšie aktivity zamerané na rozvoj ľudských zdrojov. Prakticky takmer všetky prostriedky sociálneho fondu sú použité na príspevky pre zamestnancov na nákup stravných lístkov. V rámci možností úrad prispieva zamestnancom na doplnkové dôchodkové sporenie.

Ciele a prehľad ich plnenia

Hlavným cieľom Puncového úradu SR je kvalitný výkon štátnej správy na úseku puncovníctva a skúšania drahých kovov. Stanovené ciele pokrývajú celý rozsah činností, ktoré je Puncový úrad povinný zabezpečiť v zmysle puncového zákona, vykonávacích predpisov, ktorými sa puncový zákon vykonáva a všeobecne záväzných právnych predpisov.

Prvoradou úlohou Puncového úradu SR je poskytovať kvalitné a rýchle služby v oblasti skúšania a označovania tovaru z drahých kovov tak podnikateľom, ako aj občanom a tým dosiahnuť plánované príjmy a zároveň udržať výdavky na prijateľnej úrovni. Stanovený cieľ sa podarilo naplniť. Príjmy za úkony puncovej kontroly prekročili hranicu 30 mil. Sk a sú v histórii úradu najvyššie. Oproti predchádzajúcemu roku príjmy vzrástli o cca 3 mil. Sk. Porovnateľne s rastom príjmov vzrástli aj výdavky. Potešiteľné však je, že na raste výdavkov sa najväčšou mierou podieľal rast funkčných plátov. Dôka-

zom kvality a rýchlosti poskytovaných služieb je skutočnosť, že služby úradu začali využívať podnikatelia z maďarskej republiky.

V oblasti puncovej inšpekcie bolo prvoradým cieľom potláčanie nekalej konkurencie na trhu s klenotníckym tovarom. Plán kontrol bol zameraný najmä na maloobchodné prevádzky klenotníckeho tovaru, ktorých majiteľmi sú zahraničné fyzické alebo právnické osoby. V týchto prevádzkach sa v minulých rokoch vyskytoval zlatý tovar označený falošnými puncovými značkami. Uvedený stav naďalej pretrváva. Puncová inšpekcia odhalila ďalší zlatý tovar označený novšími, oveľa kvalitnejšími falošnými puncovými značkami. Ďalším cieľom puncovej inšpekcie bol výkon inšpekcií v záložniach na strednom a západnom Slovensku, pretože iba nepatrná časť týchto prevádzkarní predkladá starý tovar na puncovú kontrolu. Aj napriek vynaloženému úsiliu doposiaľ nebadat' výraznejšie zlepšenie situácie.

V rámci začleňovania úradu do medzinárodných štruktúr bolo hlavným cieľom pristúpenie Slovenskej republiky k „Dohovoru o kontrole a označovaní výrobkov z drahých kovov“. Tento cieľ bol splnený. Stály výbor odporučil depozitárovi vyzvať Slovenskú republiku k pristúpeniu.

Koncom roka 2005 boli chemické laboratória na OPK v Bratislave a pobočke v Košiciach podrobené posúdeniu zhody s normou STN EN ISO/IEC 17025, ktoré vykonalo Slovenské národné akreditačné stredisko. V priebehu posudzovania neboli zistené závažnejšie nezhody, čím bol proces akreditácie „stanovenia zlata kupelačnou metódou a stanovenia striebra potenciometrickou titráciou“ zavŕšený.

V rámci modernizácie prístrojového vybavenia sa podarilo v roku 2005 zakúpiť pre puncovú kontrolu na OPK Bratislava a na pobočke v Košiciach nový energodisperzný rtg. prístroj Spectro Midex s vysokou rozlišovacou schopnosťou a s možnosťou grafického porovnávania nameraných spektier jednotlivých prvkov. V súčasnosti sú týmto prístrojom vybavené všetky laboratória úradu. Okrem toho bolo na pobočke v Košiciach kompletne vymenené interiérové zariadenie laboratória.

V oblasti počítačového vybavenia sa podarilo nahradiť niektoré zastarané zariadenia výkonnejšími. Všetky pracoviská boli pripojené na internet a na vnútornú počítačovú sieť. Bolo dokúpené chýbajúce softvérové vybavenie. V súčasnom období už všetky počítače pracujú s operačným systémom Windows. Prvoradou úlohou v budúcom období je zvýšiť počítačovú gramotnosť všetkých zamestnancov. V oblasti softvérového vybavenia je potrebné začať s prípravou návrhu nového prevádzkového programu.

V priebehu roka sa podarilo doriešiť osvetlenie snímaných puncových značiek. Predchádzajúci bodový systém osvetlenia sa ukázal ako nevyhovujúci, pretože veľmi predlžoval čas snímania. Nový kruhový systém osvetlenia je oveľa efektívnejší tak z časového ako aj z kvalitatívneho hľadiska.

Vstupom do Európskej únie vyvstala pre Slovenskú republiku povinnosť zabezpečiť kontrolu dovozu a certifikácie surových diamantov tzv. „Kimberley proces“. Pretože klenotnícky tovar je kombinovaný s drahými kameňmi, podujal sa Puncový úrad túto činnosť zabezpečovať. Puncový úrad pripravil v priebehu roku návrh novely puncového zákona, ktorý bol postúpený na Legislatívny odbor MH SR na ďalšie konanie.

V rámci personálnej politiky sa pokračovalo v procese vnútorného vzdelávania štátnych zamestnancov. Celý rad zamestnancov sa zúčastnil odborných seminárov spojených s akreditáciou chemických laboratórií, seminárov a konzultácií venovaných posudzovaniu pravosti puncových značiek. V súčasnej dobe sú všetky pracovné pozície tak v štátnej, ako aj vo verejnej službe obsadené.

V dôsledku 30 % nárastu výkonov na pobočke v Košiciach je potrebné v budúcom období rozšíriť o jedno počet systemizovaných miest.

V rámci poskytovaných služieb Puncový úrad SR pripravuje a predáva skúšobné kyseliny, ktoré patria v zmysle platných právnych noriem medzi nebezpečné chemické látky. Pre uvádzanie takýchto látok na trh platia určité zákonom stanovené zásady najmä pokiaľ ide o obaly, ich označovanie, vydávanie kariet bezpečnostných údajov a iné. Hlavným cieľom úradu v predchádzajúcom roku bolo uviesť predaj skúšobných kyselín do súladu so zákonom. Za tým účelom boli zaobstarané obaly s bezpečnostným uzáverom, vytlačené štítky s príslušnými náležitosťami a vypracované karty bezpečnostných údajov, čím bol uvedený cieľ splnený.

Hodnotenie a analýza vývoja

Rast cien drahých kovov na svetových burzách má nepriaznivý vplyv na trh s klenotníckym tovarom. V priebehu roka 2005 vzrástli ceny zlata takmer o 100 dolárov za trojskú uncu. To núti obchodníkov zvyšovať ceny zlatého klenotníckeho tovaru, čo je jedným z dôvodov neustáleho poklesu množstva zlatého klenotníckeho tovaru predkladaného na puncovú kontrolu. Tento pokles je badateľný už od roku 2001. Veľký dopyt po zlatom klenotníckom tovare vyrábanom z bielych klenotníckych zliatin koncom 90-tych rokov skončil. Najmä mladá generácia postupne prešla na lacnejší strieborný klenotnícky tovar, o čom svedčí nárast opuncovaného strieborného tovaru v posledných rokoch. To je ďalšou z príčin poklesu dopytu po zlatom klenotníckom tovare. Je možné predpokladať, že tento nepriaznivý vývoj bude pokračovať aj v nasledujúcom období. Tieto skutočnosti Puncový úrad nevie nijako ovplyvniť a je nútený sa im prispôbiť. Nepriaznivo na trh s klenotníckym tovarom vplýva aj nekalá konkurencia. Napriek úsiliu puncovej inšpekcie a ďalších spolupracujúcich orgánov štátnej správy, nedarí sa trh vyčistiť od zlatého klenotníckeho tovaru označeného falošnými puncovými značkami. To dopadá najmä na domácich výrobcov, ktorí strácajú konkurencieschopnosť. Z uvedeného je zrejmé, že sankčné postihy nie sú dostatočné. Preto bude potrebné v budúcom období pristúpiť k oveľa tvrdším finančným postihom, prípadne uvažovať aj s inými sankciami a v konečnom dôsledku, v spolupráci so živnostenskými úradmi, aj k odoberaniu živnostenských oprávnení.

Napriek nepriaznivej situácii na trhu so zlatým klenotníckym tovarom sú príjmy vo výške viac ako 30 mil. Sk najvyššie v histórii úradu. Vďaka ústretovému prístupu a rýchlym a kvalitne poskytovaným službám začali využívať služby úradu maďarskí podnikatelia, čím sa podarilo vykryť výpadok v zlatom tovare na našom trhu. Úrad sa tým úspešne zapojil do medzinárodnej del'by práce v tvrdom konkurenčnom prostredí. Prekvapivo enormný nárast dovozu strieborného klenotníckeho tovaru sa rovnako významnou mierou podieľal na historicky najvyšších príjmoch. Na základe vývoja v prvých mesiacoch tohto roka je možné predpokladať, že v nasledujúcom období nedôjde k výraznému rastu trhu so zlatým klenotníckym tovarom. Skôr je možné očakávať stagnáciu alebo ďalší mierny pokles. Rovnako trh so strieborným klenotníckym tovarom je v dôsledku veľkých dovozov v minulom období aj v súčasnosti nasýtený, na trh umiestňujú svoj tovar poľskí výrobcovia a nie je možné počítať s ďalším nárastom. Preto, ak chce úrad udržať príjmy v budúcom období na úrovni roka 2005, musí sa snažiť pritiahnuť ďalších zahraničných podnikateľov. Ďalšou z rezerv zvýšenia príjmov v nasledujúcom období je trh so starým klenotníckym tovarom. Tlak zo strany puncovej inšpekcie na záložne v Stredoslovenskom a Západoslovenskom kraji začína prinášať ovocie. V roku 2005 bolo predložené 8 kg starého zlatého tovaru. Oproti roku 2004 ide o 100 % nárast. Napriek tomu je to iba okolo 20 % objemu, ktorý je predkladaný na puncovú kontrolu prevádzkovateľmi záložní vo Východoslovenskom kraji.

Vstupom SR do EÚ je tuzemská výroba klenotníckeho tovaru konfrontovaná najmä s producentmi z okolitých štátov a je iba na jej, ako sa s týmto tlakom vyrovná. Schopnosť domácich producentov če-

liť a vyrovnat' sa s konkurenciou by mala mať na výsledky Puncového úradu iba nepatrný vplyv, pretože takmer celý dovoz zlatého klenotníckeho tovaru smeruje na náš trh z krajín, ktoré klenotnícky tovar puncovými značkami neoznačujú.

Predpokladaným rastom miezd a neustálym zvyšovaním cien energií a služieb budú v budúcom období naďalej rásť výdavky úradu. Preto bude nevyhnutné pristúpiť k racionalizačným opatreniam a k mobilizácii vnútorných rezerv na všetkých úsekoch činnosti.

Tvrдый zápas v boji s nekalou konkurenciou bude musieť v nasledujúcom období zviest' puncová inšpekcia. Dynamický rozvoj techniky v súčasnom období prináša so sebou čoraz kvalitnejšie falošné puncové značky, ktorých rozpoznanie si vyžadujú neustále zdokonaľovanie nielen technického vybavenia, ale aj odbornej zdatnosti inšpektorov. Výskyt viacerých typov veľmi kvalitných falošných puncových značiek objavených v minulom roku je znepokojujúci. Je možné sa domnievať, že tovar označený falošnými puncovými značkami je nakupovaný priamo u zahraničných dodávateľov. Túto domnienku potvrdzujú aj neoficiálne informácie získané z viacerých zdrojov. Pri posudzovaní pravosti puncových značiek sa inšpektori musia rozhodovať okamžite na mieste výkonu, často pod tlakom zo strany kontrolovaného subjektu. To si vyžaduje profesionálny prístup, vysokú špecializáciu a psychickú odolnosť.

Vstup SR do EÚ a implementácia judikátu Európskeho súdneho dvora ohľadom uznávania platnosti preskúšania a označenia tovaru nezávislým orgánom iného členského štátu do nášho právneho systému kladie na puncovú inšpekciu zvýšené nároky. Puncová inšpekcia musí poznať puncové značky členských krajín EÚ s nezávislým puncovníctvom a posudzovať ich pravosť. V minulom roku sa puncová inšpekcia už bežne stretala so strieborným tovarom označeným poľskými puncovými značkami a v menšej miere aj so zlatým tovarom označeným maďarskými puncovými značkami. Tovar označený puncovými značkami iných krajín EÚ s nezávislým puncovníctvom doposiaľ na našom trhu nebol zistený. Na základe skúseností zo stretnutí zástupcov puncových úradov krajín V4 je len otázkou času, kedy sa na našom trhu objaví tovar z týchto krajín označený falošnými puncovými značkami. Preto úrady krajín V4 medzi sebou úzko spolupracujú a vymieňajú si skúsenosti na pravidelných stretnutiach. V prípade potreby sú ochotné poskytnúť jeden druhému odbornú pomoc.

Technický pokrok začína prenikať aj do oblasti označovania klenotníckeho tovaru. Popri klasickom spôsobe označovania tovaru mechanickým vyrazením puncovej značky sa vo vyspelých krajinách začína používať moderná laserová technika riadená počítačmi. Ukazuje sa, že uvedená technika bude hrať prím najmä pri označovaní luxusného klenotníckeho a hodinárskeho tovaru osadeného drahými kameňmi. Ak chce byť úrad konkurencieschopný, bude musieť v budúcom období zabezpečiť zdroje na nákup uvedenej techniky a zaškolenie personálu.

V súlade s puncovým zákonom Slovenská republika uznáva puncové značky všetkých krajín Európskej únie s nezávislým puncovníctvom. Recipročne uznávajú slovenské puncové značky krajiny V4. S Maďarskom je uzatvorená aj písomná dohoda. Praktické skúsenosti s uznávaním slovenských puncových značiek v ostatných európskych krajinách nie sú, pretože vývoz klenotníckeho tovaru našimi subjektmi je prakticky nulový. V zmysle judikatúry Európskeho súdneho dvora sa však počíta s automatickým uznávaním.

V budúcom období je potrebné prehlbovať kontakty so zahraničnými úradmi a študovať ich puncové systémy z hľadiska kompatibility s našimi. Dá sa predpokladať, že postupne na našom trhu začnú umiestňovať svoj tovar aj výrobcovia z ostatných krajín EÚ s nezávislým puncovníctvom, nielen z krajín V4. Puncový úrad sa musí na to pripraviť, pretože s tovarom prídu aj problémy, ktoré bude potrebné riešiť, často krát v spolupráci so zahraničnými úradmi.

Uplatňovanie nulovej negatívnej tolerancie u klenotníckych výrobkov z drahých kovov kladie zvýšené nároky na zodpovednosť a presnosť pri vykonávaní chemických skúšok a požiadavky na modernizáciu prístrojovej techniky. Puncový úrad sa snaží o zavedenie nových skúšok rýdzosti predkladaného tovaru, ktoré sú používané vo vyspelých európskych krajinách.

V personálnej oblasti došlo ku generačnej výmene. Do žíl Puncového úradu bola vliata mladá krv, ktorá je dobrým základom ďalšieho rozvoja. Všetky systemizované miesta v štátnej aj verejnej službe sú obsadené, čo je dobrým predpokladom plnenia náročných úloh, ktoré stoja pred Puncovým úradom v nasledujúcom období. Preto je potrebné stabilizovať ambiciózných mladých ľudí a umožniť im odborný rast.

Dosiahnutie vyššie uvedených cieľov bude vyžadovať tak od riadiacich, ako aj od výkonných zamestnancov neustále pracovať nad zvyšovaním svojej odbornosti, mať prehľad o vývoji v odbore a porovnávať kvalitu svojej práce so špičkovými pracoviskami v zahraničí. To sa dá iba zapojením čoraz väčšieho počtu pracovníkov do medzinárodnej spolupráce najmä ich vysielaním na odborné stáže nielen do krajín V4, ale aj ostatných európskych krajín. Problémom však je jazyková bariéra, a preto je potrebné venovať v budúcom období jazykovej príprave zamestnancov zvýšenú pozornosť.

Puncový úrad je pripravený tak po stránke personálnej, ako aj materiálno-technického zabezpečenia a prístrojového vybavenia plniť náročné úlohy a obstať v silnej medzinárodnej konkurencii so ct'ou.

Spracoval: Ing. Miloslav Eštok

Ing. Jozef F u z i a
riaditeľ PÚ SR

Názov organizácie: Puncový úrad SR, Medená 10
814 56 Bratislava

Tabuľka
č.1

Súhrnné výsledky hospodárenia k 31.12.2005
v tis. Sk a v osobách

Ukazovateľ	Skutočné čerpanie k 31.12.2004	Schválený rozpočet na r. 2005	Upravený rozpočet na r. 2005	Skutočné príjmy, výdavky, počet zamestnancov k 31.12.2005				
				rozpočtu	náhodilé príjmy	spolu	% plnenia	% plnenia
	1	2	3	4	5	6(4+ 5)	4/3	6/3
PRÍJMY	28 818	26 000	26 000	30 217	555	30 772	116	118
BEŽNÉ VÝDAVKY	13 554	15 138	15 898	15 884	x	15 884	100	100
z toho :					x			
mzdové prostriedky spolu	6 403	6 521	7 863	7 863		7 863	100	100
v tom: štátna služba	5 781	5 925	7 203	7 215		7 215	100	100
verejná služba	622	596	660	648		648	98	98
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	2 643	3 950	3 950	3 943	x	3 943	100	100
VÝDAVKY spolu	16 197	19 088	19 848	19 827	x	19 827	100	100
Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný spolu	29	31	31	31	x	31	100	100
v tom: štátna služba	25	27	27	27		27	100	100
verejná služba	4	4	4	4		4	100	100
Počet zamestnancov vo fyzických osobách spolu	31	31	31	31	x	31	100	100
v tom: štátna služba	27	27	27	27		27	100	100
verejná služba	4	4	4	4		4	100	100